

1. TOHUM SERTİFİKASYONU VE PAZARLAMASI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 1.1. Sertifikasyon işlemlerinin aksatılmadan yürütülebilmesi için; tohumluk kontrolörleri öncelikle tohumculuk hizmetlerini yürüten birimlerde görevlendirilecek, gerektiğinde ilçe müdürlüklerinde çalışan tohumluk kontrolörlerine tarla kontrolü ve numune alma işlemlerinde yetki devri yapılacak, ayrıca farklı sebeplerle başka birimlerde görevlendirilen tohumluk kontrolörleri, tarla kontrolü ve numune alma işlemlerinin yoğun olduğu dönemlerde bu hizmetlerin yürütülmesinde görevlendirilecektir.
- 1.2. Sertifikasyon kuruluşlarının sorumluluk alanları EK-1'de verilmiştir. Zorunlu hallerde Genel Müdürlük talimatı ile geçici süre ile farklı sertifikasyon kuruluşlarına numuneler gönderilebilecektir.
- 1.3. OECD beyannameleri kabulü ve numune alınması il müdürlükleri veya bölgesel kamu sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılacaktır. Beyannamelerin kabulü bütün tohumluk kontrolörleri tarafından yapılabilir. Ancak bu beyannamelere ait tarla kontrolleri ve numune alma işlemleri en az birisi OECD tohum şeması eğitimi almış iki tohumluk kontrolörü tarafından yapılacaktır.
- 1.4. Üretici tarafından yetiştiriciden alınan tohumların, yetiştiriciden üreticiye geçişini belgelendiren (Müstahsil makbuzu veya muhatapların karşılıklı imzaladığı belge) imzalı belgenin/belgelerin kontrolü, numune alma aşamasında yapılacak ve bu belgelerde yetiştirici imzası ve beyanname numarası/numaraları yer alacaktır. Yetiştirici imzası içeren belgelerin beyan edilmediği partilerden numune alınmayacaktır. Pamuk gibi yetiştiriciden alınan mahsulün bir aracı vasıtası ile üreticiye geçtiği türlerde; üretilen tohumun yetiştiriciden aracıya ve aracıdan üreticiye geçişi belgelendirilecektir.
- 1.5. **5042 sayılı Kanun kapsamında koruma altına alınmış çeşitler için hak sahibi ve yetki verdiği kişiler dışında verilen beyannameler kabul edilmeyecektir.** Koruma altına alınan çeşitler ile bu çeşitleri üretmek için hak sahibi tarafından yetkilendirilmiş kişilerin listesi Genel Müdürlüğümüz internet sitesinde yayımlanmaktadır.
- 1.6. Ham tohumluk sertifikası kaynak gösterilerek beyanname verilmesi durumunda beyannameler kabul edilmeyecektir.
- 1.7. Beyanname verdikten sonraki üretim aşamalarında, tohum üreticilerinin üretim ile ilgili haklarının ve o ana kadar yapılan iş ve işlemlerin devredilmesi talep edildiğinde, devralacak üreticinin yetkilendirme ve denetleme açısından aynı şartlara haiz olduğu teyit edilerek devre ait sözleşme metni İl Müdürlüğüne ve TTSM 'ye ibraz edilir. Şartlar uygun ise iş ve işlemler kaldığı yerden yeni üretici adına sürdürülür.
- 1.8. Sebze Tohum Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliği çerçevesinde havuç tohumu sertifikasyonunda tarla kontrolü yapılırken hastalıklar yönünden standart orijinal sınıfta % 0, sertifikalı sınıfta en fazla % 2 olacak şekilde ***Candidatus Liberibacter solanacearum*** kontrolleri de yapılacaktır.
- 1.9. Sebze Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliği çerçevesinde Sebze tohumu üretimi konusunda yetkilendirilmiş özel sektör tarımsal araştırma kuruluşlarınca üretimi yapılan standart tohumluklara ait üretim verileri, EK-11 de yer alan tablo formatında İl Müdürlüklerince düzenlenerek her yıl ocak ayının 15 inde yazılı ve elektronik olarak Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

- 1.10. Sertifikasyon kuruluşları tarafından düzenlenen sertifikaların listesi (yurt içi ve yurt dışı) Ek-2 de yer alan tablolar halinde her yıl ocak ayının 15 inde elektronik olarak Genel Müdürlüğe gönderilecektir.
- 1.11. Laboratuvar analizi yetki devri yapılan firmaların alınan numuneleri ilgili kamu sertifikasyon kuruluşuna gönderilmesini talep etmesi halinde, il müdürlüğü tarafından alınan numuneler il için yetkili (EK-1) kamu sertifikasyon kuruluşlarına gönderilebilir. Bu durumda kamu sertifikasyon kuruluşunun iş yoğunluğu ve çalışma programının aksatılmaması açısından il müdürlüğüne ilgili kuruluş, numune gönderilmeden önce bilgilendirilecektir.
- 1.12. Ön bitki şartı ile ilgili kontroller beyanname verilmesi aşamasında beyanname içerisinde yer alan bilgilere göre yapılacak, tarla kontrolleri sırasında beyana aykırı bir durum tespit edilmesi halinde Tohumluk Olamaz Raporu düzenlenecektir.
- 1.13. Sebze tohumu üretiminde topraksız tarım metodu uygulandığı durumlarda ön bitki şartı aranmayacak ancak yetiştirme ortamı değişimi tohumluk kontrolörü gözetiminde yapılacaktır.
- 1.14. TVYS sistemine menşei sertifika girişleri ithalat ön izni veren kuruluşlar tarafından yapılacaktır. İthalat yapan kuruluşlar ilgili yerlere kontrol belgesi, tohum sertifikası ve ithalatın gerçekleştiğine dair Bakanlığımız karantina birimleri tarafından verilen onay yazıları ile başvuru yapacaklardır. İthalatı gerçekleşen tohum miktarı ile ön izin verilen tohum miktarı arasında farklılıklar ortaya çıkması durumunda; menşei sertifikasının miktarı, az olan belgedeki miktar olarak yazılacaktır. İthal edilen tohumlarla verilecek üretim beyanında kaynak sertifikaların çoğaltımı ve onayı firma talebine göre sertifikayı sisteme tanıtan kuruluş (fili ithalatın gerçekleştiği il müdürlüğü/kamu sertifikasyon kuruluşları) tarafından yapılacak ve ilgisine istenen sayıda onaylı kopya verilecektir. Beyanname kabullerinde sertifikaların TVYS 'ye tanıtılması ile birlikte sertifikaların onaylı suretleri verilmesi halinde ayrıca aslı talep edilmeyecektir.
- 1.15. Sebze tohumu ambalajlarında; ambalajlarda ve etiketlerde bulunması gereken asgari bilgiler elektronik yazıcılarla ambalaj üzerine yazılabilir. Talep edilen asgari bilgilerin elektronik yazıcılarla çıkmayacak biçimde ambalajların üzerine işlenmesi durumunda aynı bilgilerin ambalaj ve etiketlerde ayrı ayrı yazılmasına gerek yoktur.
- 1.16. OECD kapsamında yapılan üretimlerde bitki sağlığı kontrol raporlarının aslı il müdürlüğü/kamu sertifikasyon kuruluşuna verilecek olup bir nüshası ise üretici kuruluştaki saklanacaktır. Yalnız hastalık tespit edilen tarlalara ait bitki sağlığı kontrol raporlarının fotokopisi TTSM 'ye gönderilecektir.
- 1.17. İl müdürlükleri/kamu sertifikasyon kuruluşlarınca, OECD amaçlı üretimlerde ülkemizde olmayan hastalıklar için ilave hastalık kontrolü talep edilmesi halinde, tohumluk üreticileri; kontrol edilmesini istediği hastalık ve zararlıların açık bir şekilde belirtildiği bir yazı ile il müdürlüğüne veya kamu sertifikasyon kuruluşuna müracaat edecektir. İl müdürlükleri veya kamu sertifikasyon kuruluşu tarafından bu ek talepte dikkate alınarak bütün hastalık ve zararlılar yönünden kontroller yapılacaktır.
- 1.18. İthal edilerek yeniden ambalajlanan tohumlar hariç, OECD amaçlı üretimlerin yurt içine çevrilmesinde; OECD sertifikası alınmış ise yurtiçine çevirme işlemi EK-1 de belirtilen sorumluluk alanlarındaki kamu sertifikasyon kuruluşuna yaptırılacaktır. Sertifikasyon süreci devam ediyorsa (OECD sertifikası alınmamışsa) laboratuvar analizi ve belgelendirme işlemleri yetki verilen bütün özel ve kamu sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılabilecektir. Yetkili laboratuvar yurtiçine çevirme işlemini kendisi

yapmaması durumunda EK-1 de belirtilen sorumluluk alanlarındaki kamu sertifikasyon kuruluşuna yaptıracaktır.

- 1.19. İthal edilen tohumlukların yeniden ambalajlanıp partilendirilmesi üretici veya tedarikçi tarafından yapılır. Bu tohumlukların etiketlerinin sökümü ve imhası kontrolör gözetiminde yapılacak, analiz numunesi alma işlemleri il müdürlüğü veya sertifikasyon kuruluşları tarafından ve laboratuvar analizi ile belgelendirme işlemleri TTSM tarafından yapılacaktır. Bu partiler için düzenlenen etiketlere ithalatı yapan yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşunun (YTK) adı-adresi ve **“İthal edilerek ülkemizde yeniden ambalajlanmıştır”** ibaresi yazılacaktır.
- 1.20. Ham tohumluklar ve ithal edilen sertifikalı sınıftaki tohumluklarda ambalaj etiketlerinin sökümü ile ambalajlama tarihi arasında geçen süre en fazla 3 ay olarak sınırlandırılacaktır.
- 1.21. Yeniden ambalajlama ve etiketleme işlemleri sadece tohumluk parti numarasında üretici kodu bulunan kuruluş tarafından yapılacaktır.
- 1.22. Tohumluk üreticileri, partileri TVYS sisteminde oluşturup sistemden talep formu olarak etiket talebinde bulunmaları halinde, etiket talep formu ekinde gönderilmesi gereken beyannameleri ve tarla kontrol raporlarını etiket talep dosyası ekinde etiket alınan kuruluşa göndermeyecekler dosyada muhafaza edeceklerdir.
- 1.23. Sertifikaların (Yurtiçi/OECD/ISTA) geçerlilik süresi düzenleme tarihinden itibaren bir yıldır. Bu süre sonunda ticarete sunulacak tohumlar için Tohumluk Analiz Raporu alınması gerekmektedir. Tohum üreticilerince sertifikalı tohum üretimi amacıyla kendi adına verilen beyanlarında beyana esas çeşide ait sertifikaların süreleri dolmuş dahi olsa üretim amaçlı olduğu dikkate alınarak beyanları kabul edilecektir. Ancak sözleşmeli üretimlerde Tohumluk Analiz Raporu aranacaktır.
- 1.24. Kamu sertifikasyon kuruluşlarında, sertifikalar müdür tarafından yetki verilen müdür yardımcısı, birim koordinatörü, birim sorumlusu veya laboratuvar şefi tarafından imzalanacak, sertifikaların asıl suretinde başka imza bulunmayacaktır. Özel sektöre ait yetkilendirilmiş sertifikasyon kuruluşlarında ise laboratuvardan sorumlu teknik müdür imza atacaktır.
- 1.25. Tohumluk partileri TR.00.YY.KKKK.NNNN şeklinde numaralandırılır. Numara ve harf grubu arasına nokta (.) konulacaktır. Yeniden ambalajlama ve etiketlemede il ve üretim yılı “00.00” olarak yazılacaktır.
- 1.26. Çeşit, sınıf ve kademe değişmediği müddetçe bitişik parsellerin birleştirilmesi ile oluşturulan üretim alanı için tek bir beyanname verilecektir. Bu şekilde verilen beyannamelerde, üretim alanını oluşturan bütün parseller beyannameye yazılacaktır.
- 1.27. Beyanname kabullerinde, tarla kontrollerinde veya sertifika alma aşamasında tohumluk üreticilerinin ekilen sertifika sınıfına göre elde edilecek tohumluk sınıf/kademelerinin daha altındaki sınıf/kademelerindeki sertifika talepleri o sınıfa ait şartları tutması koşuluyla yazılı beyanları alınarak kabul edilecektir.
- 1.28. Beyannameler verildikten sonra, dosya bilgilerinde ve diğer lüzumlu evraklarında eksiklik, maddi hata vb. olması durumunda ilgili tohum üreticisine yazılı olarak bilgi verilecek ve eksikliklerin tamamlanması istenecektir. Eksikliklerin, il müdürlüğünün vereceği süre zarfında, süre verilmemiş ise en geç 1. tarla kontrollerinden 20 gün önce tamamlanmaması durumunda beyannameler iptal edilecektir.

- 1.29. İlgili sertifikasyon yönetmeliklerinde belirtilen tarihlere uygun olarak, beyannamelerin TVYS 'ye giriş tarihi beyanname veriliş tarihi olarak kabul edilecektir. TVYS üzerinden verilen beyannamelerin başvuru sahibi tarafından imzalanmış suretleri ilgili türe ait tarla kontrol tarihinden 20 gün önce İl Müdürlüğüne veya kamu sertifikasyon kuruluşuna teslim edilmelidir.
- 1.30. Beyanname ve Tarla Kontrol Raporları TVYS sisteminde düzenlenerek çıktısı alınıp formda belirtilen kişilerce onaylanacaktır.
- 1.31. Tohum üreticilerince verilecek ıslahçı materyali beyanlarında, beyan verenin ıslahçısı olmaması durumunda ıslahçısından alınmış yetki/onay belgesi aranacaktır. Bu üretimlerde düzenlenecek sertifika sertifikasyon standartlarına uyması halinde en üst tohum sınıfı olacaktır.
- 1.32. Tarla kontrolleri sonucunda ortaya çıkan verim tahminlerinde, tohumluk partilerinin oluşturulması aşamasında, tahminden kaynaklanan artış en fazla % 5 olabilir. Numune alma aşamasında tohumluk kontrolörleri ve belgelendirme sürecinde sertifikasyon kuruluşları evraklar üzerinde verim tahminlerini ve sağlanan % 5 'lik artışları kontrol edeceklerdir.
- 1.33. Tarla kontrol ve tohumluk numunesi alma işlemleri, biri tohumluk kontrolörü olmak üzere iki teknik eleman tarafından yapılacak ve imzalanacaktır. Numune alınan tohum ilaçlanmış ise, NGP 'ne ilacın ticari adı yerine etkili madde adı yazılacaktır.
- 1.34. Tohumluk patates sertifikasyonunda depo kontrol raporunda belirtilen miktar sertifikasyon için kullanılacaktır.
- 1.35. **Yem Bitkileri ve Yemelik Tane Baklagil Yönetmeliği** kapsamındaki türler hariç, çok yıllık türler için verilen beyannamelerde, birinci yıl beyannameler kabul edildikten sonra, ikinci ve üçüncü yıllarda aynı parsel ve kademe için verilen beyannamelerde sertifika vb. gibi bir defa alınması yeterli görülen bilgi ve belgeler tekrar talep edilmeyecektir. Bu şekilde verilen beyannamelerde, üreticiler tarafından beyannamenin üzerine **"GEREKLİ BELGELER .../.../.... TARİH VE ..... SAYILI BEYANNAMENİN EKİNDE VERİLMİŞTİR"** ibaresi yazılacaktır.
- 1.36. **Yem Bitkileri ve Yemelik Tane Baklagil Yönetmeliği**'nin standart tohum üretimi ile ilgili 12. Maddesinin 1. Fıkrasında **"Standart tohumluk üretiminde tarla kontrolü üretici tarafından yapılır ve tarla kontrol sonuçları kayıt altına alınır."** denilmektedir. Bu çerçevede standart tohum numuneleri laboratuvara gönderilirken, **üretici tarafından yapılmış tarla kontrollerini gösterir raporlar** eklenecektir.
- 1.37. Özellikle ekstrem iklim koşullarının ortaya çıktığı yıllarda verim tahminlerinde yanılmanın en aza indirilmesi için, hasada yakın dönemlerde çeşitlerin genetik potansiyeli de dikkate alınarak ikinci bir kontrol yapılacak ve verim tahmini buna göre hesaplanacaktır.
- 1.38. Ham tohumluk sertifikası talebi dışında, ambalajlanmamış ve etiketlenmemiş partilerden sertifikasyon işlemleri için tohumluk numunesi kesinlikle alınmayacaktır. Ham tohumluk sertifikası taleplerinde partilerin, üreticiler tarafından belirlenip, başka partilerle karışmayacak bir şekilde büyük çuvalar, konteynırlar veya mühürlenmeye uygun tohum muhafaza odalarında depolanması gerekmektedir.
- 1.39. Tohumluk üretimlerinde kullanılan polietilen ambalajlarda sadece dikme etiket usulüne uygun olacak şekilde, çuvalın ağız kısmında, etiketin alt ucu çuvalın içerisinde yer alacak şekilde kullanılacaktır. Ambalajlar üzerinde etiketleri bulunmayan veya yalnızca zımba

ile ambalajlara tutturulmuş etiketleri olan tohumluk partilerinden kesinlikle numune alınmayacaktır.

- 1.40. Bitki pasaportu sistemine dâhil olan türlerde, ithal edilen veya üretilen tohum ve fidelerin pazarlanmasında, her ambalajda bir etiket bulunması koşuluyla, bitki pasaportu etiketi ile sertifikasyon ve pazarlama yönetmeliğinde istenilen bilgileri içeren etiketler birleştirilebilir. Bitki pasaportunda bulunması gereken zorunlu bilgiler aşağıda olup bu bilgilerin numune gönderme protokolü ile birlikte etiket veren birime gönderilmesi halinde etiket bilgilerine bu bilgiler yazılacak ve ayrıca bitki pasaportu etiketi kullanılmayacaktır.

Bitki Pasaportunda bulunması gereken zorunlu bilgiler;

- a) "Bitki Pasaportu" ibaresi, (BP)
- b) Ülke kodu (TR),
- c) Sorumlu resmi kurum veya ayırt edici kodu, (GKGM)
- ç) Kayıt numarası, (TR-00-00-0-0-00)
- d) Seri numarası, (Ada /Parsel)
- e) Botanik ismi, (Latince ismi)

- 1.41. Tohumların kaplanarak ticarete sunulması;

1.41.1. Sertifikalı tohum kaplama yapan tohum üreticileri veya tohum işleyici belgesi sahipleri, yıllık denetimlerde kaplamada kullanılan etken maddelerini bildirmek, insan ve çevre sağlığına zararlı maddeler kullanmadıklarına dair taahhüt vermek zorundadır.

1.41.2. Kaplanarak pazarlanan sertifikalı tohumlukların parti miktarları kaplama materyalinin miktarı da dâhil olmak üzere yönetmeliklerde belirtilen miktarları aşamaz.

1.41.3. Kaplanmış tohum, **Film Kaplama** ve **Peletleme** olarak iki kategoride değerlendirilecektir. Tohum kaplandıktan sonra fiziksel şeklinin bozulmadığı ancak belirsizleştiği, diğer tür ve çeşitlerin tespitinin mümkün olmadığı, detaylarının görülmediği **film kaplanmış tohumlar** olarak adlandırılır. Tohum şeklinin tamamen kaybolduğu ve tekdüze bir yapıya kavuşarak tüm tohumların standart bir büyüklüğe geldiği tohumlar da **peletlenmiş tohum** olarak adlandırılır.

1.41.4. Kaplanarak pazarlanan sertifikalı tohumluk etiketlerinde; tohum adedi, net ağırlık (kaplama yapılmamış halinin ağırlığı), kaplamada kullanılan etken madde ve kaplama oranı belirtilmek zorundadır. Ayrıca peletleme şeklinde kaplanarak pazarlanan yonca türüne ait sertifikalı tohumluk etiketlerinde kaplama oranı çarpan olarak ifade edilecek (1x2 = 1 birim tohum, 2 birim kaplama malzemesi gibi) ve diğer bilgiler ile birlikte etiket üzerinde belirgin bir şekilde yazılacaktır. Çimlendirme ve safiyet analizleri kaplanmış tohumdan yapılacaktır.

1.41.5. Kaplanmış tohumluklarda laboratuvar analizleri için alınacak numune miktarı en az 10.000 adet tohum olacak şekilde alınmalıdır.

1.41.6. Kaplama tohumlara düzenlenen tohumluk sertifikalarının üzerinde tür adı yanına kaplanmış tohum olduğu parantez için de belirtilecektir.

1.41.7. Analiz sonucunda safiyet yönünden diğer türlerin tespiti esnasında (pelet içerisinde aşağıda belirtilen laboratuvar standartlarının üzerinde ot, mahsul ve zararlı ot tespit edilmesi halinde) tohumluk olamaz raporu alan kaplanmış tohumluk partilerinde yeniden selektörleme(eleme) yapılamaz. Ancak şahit

numune itiraz hakkı saklıdır. İtiraz sonrası yine tohumluk olamaz raporu alan kaplanmış tohumlar pazarlanamaz ve bu tohumlar kontrolör gözetiminde etiketleri alınarak imha edilir.

- 1.41.8. Safiyet analizleri esnasında laboratuvar standartlarının üzerinde kaplanmamış tohum çıkması durumunda tohumluk olmaz raporu düzenlenir. Bu durumda yeniden selektörleme(eleme) yapılabilir.

Kaplanmış Tüm Türler (Şeker Pancarı Hariç) İçin Laboratuvar Standartları

Oran	Sertifikalı
Kaplanmış tohum (En az %)	97
Kaplanmamış tohum (En çok %)	1
Cansız Yabancı madde (En çok %)	2
Ot tohumları (En çok adet)	10
Zararlı ot tohumları (En çok adet)	0
Diğer mahsul tohumları (En çok adet)	30
Çimlendirme (En az %)	85

- 1.42. Tohumluk olamaz raporu almış olan partiler kesinlikle ticarete arz edilmeyecektir. Bununla ilgili bütün sorumluluk tohum üreticisindedir. Bu şekildeki tohumları ticarete arz edenler hakkında 5553 sayılı Tohumluk Kanunu'nun 12. Maddesine göre işlem yapılacaktır.
- 1.43. Tohumluk olamaz raporu almış olan partilere ait etiketler imha edilecek olup bu durum tutanakla kayıt altına alınacaktır. Tutanaklara etiket seri numaralarının aralığı (serinin ilk ve son numarası) yazılacaktır. Üretici, düzenlenen tutanağın bir nüshasını etiketi temin ettiği birime gönderecektir.
- 1.44. Tescil, üretim izni veya standart tohumluk kaydı sona eren çeşitlerin stok bildirimleri, kayıt listelerinden çıkarıldığı tarihten itibaren dört ay içinde TTSM 'ne yapılacaktır. Daha sonra yapılan stok bildirimleri kabul edilmeyecektir. TTSM stok bildirimlerini internet sitesinde ilan edecektir.
- 1.45. Patates hariç, yurtiçi sertifikasyon işlemlerinde üç adet numune alınacak (Yetki devri yapılan kuruluşlar aynı zamanda tohumluk üreticisi değil ise dört adet numune alınacak olup 3 tanesi söz konusu laboratuvara biri ise üreticiye verilecektir) ve bu numunelerin ikisi sertifikasyon kuruluşuna gönderilecek, biri üreticiye teslim edilecektir. Yurtiçi sertifikasyon ve OECD amaçlı numune alımında, alınan numune miktarının yarısı kadar post kontrol numunesi alınarak sertifikasyon kuruluşlarına gönderilen numunelerin içine ayrı bir biçimde konulacaktır.
- 1.46. Yetki devri yapılan özel sektör sertifikasyon kuruluşlarının şahit numunelerine kamu sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılan denetim analizlerine itirazlar, sonuçların tebliği tarihinden itibaren en geç 30 (Otuz) gün içerisinde yapılacaktır.
- 1.47. Yetki devri kapsamında yapılacak denetlemelere itiraz halinde TTSM tarafından yapılan analiz işlemleri sertifikasyon kuruluşunun elinde bulunan şahit numune üzerinden yapılacaktır. OECD ve ISTA amaçlı sertifikalarda şahit numune üreticinin talep etmesi durumunda alınacaktır.
- 1.48. ISTA amaçlı numune alınırken, numune alınmasını talep eden gerçek kişi ya da firmanın TVYS sistemine kayıtlı üretici olmaması durumunda TVYS ye veri girişi il müdürlüğünce yapılacak ve firma olarak "diğer" seçilip, giriş kullanıcı tarafından yapılarak işlem tamamlanacaktır.

- 1.49. Hangi amaçla verilirse verilsin, etiket veya sertifika düzenleme aşamasında üreticinin talebine göre standartları tutması koşulu ile yurtiçi veya OECD etiketi veya sertifikası düzenlenebilecektir. OECD ile ilgili sertifikasyon işlemlerinde kontrolörlerden en az birinin OECD tohum sistemi eğitimi almış olması zorunludur.
- 1.50. Safiyet yönünden tohumluk olamaz raporu alan partilerin yeniden seçtörlenerek ambalajlanması durumunda, yeni bir parti numarası verilecektir. Bu şekilde tohumluk olamaz raporu alan partilerin tarla kontrol raporlarından kullanılan kısımları yeniden partilendirme yapılacak biçimde TVYS de güncellenecektir.
- 1.51. Kayıt ve ithalat işlemleri sebze grubunda yürütülen şeker mısır ve cin mısırında tohum üretim ve pazarlama işlemleri **Sebze Tohumu Sertifikasyonu ve Pazarlaması Yönetmeliği** hükümlerine göre yürütülecektir.
- 1.52. Melez(Hibrit) türlerde, ekim tarihinden belirli bir süre sonra verilmesi gereken üretim beyannamelerinde son verilmiş tarihi, en son ekilen ebeveynin ekim tarihine göre hesaplanacaktır.
- 1.53. ISTA Blue sertifika (numune sertifikası) talebinde numuneler, analiz isteyen kişi veya kuruluşlar tarafından alınarak il müdürlüğüne veya kamu sertifikasyon kuruluşlarına müracaat edilecek, numune gönderme protokolü il müdürlüğü veya kamu sertifikasyon kuruluşu tarafından TVYS de oluşturulduktan sonra TTSM 'ne gönderilecektir.
- 1.54. ISTA Orange sertifika (parti sertifikası) talepleri, il müdürlüğü veya kamu sertifikasyon kuruluşlarına talep formu doldurularak yapılacak ve alınan numuneler sertifikalandırılmak amacı ile TTSM 'ne gönderilecektir. Numune gönderme protokolü TVYS sisteminden oluşturulacak olup, talep eden kişi veya üretici TVYS sisteminde kayıtlı değil ise NGP diğer firmalar adı altında il müdürlüğü veya kamu sertifikasyon kuruluşları kontrolörlerince girilecektir. ISTA Orange sertifikası için numune alma işlemleri mutlaka ISTA konusunda eğitim almış kontrolörlerce yapılacaktır. ISTA kontrolörlerinin yıllık denetimlerini tamamlamak amacıyla il müdürlüğü veya kamu sertifikasyon kuruluşu kontrolörlerince ISTA kapsamında 3 ya da daha fazla numune aldırma talebi olması durumunda talebin yapıldığı gün ttsm@tarimorman.gov.tr adresine bildirilmesi gerekmektedir.
- 1.55. Sertifikasyon yönetmelikleri kapsamında sertifikalandırılan tohumlukların aynı zamanda "**Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik**" esaslarına göre de belgelenmesi durumunda bu tohumluklar organik tohumluk olarak pazarlanabilir. Bu tohumluklara ait organik olduğunu gösterir sertifika ve/veya diğer belgelerin numune gönderme protokolü ekinde Kamu sertifikasyon kuruluşuna gönderilmesi sonucu, ilgili sertifikasyon kuruluşu sertifika belgesinin açıklamalar kısmında bu bilgilere yer vererek sertifika üzerinde organik olduğunu gösteren logo, hologram etiket ve/veya simge ekli olan sertifika belgesi düzenler.
- 1.56. Analizlere itiraz edilmesi durumunda; itiraza ait Numune Gönderme Protokolü il müdürlüğü kontrolörlerince TVYS 'den oluşturulacaktır.
- 1.57. Analiz itirazlarında kaybetme nedeni ne olursa olsun TTSM'ye gönderilen şahit numuneye tam analiz (safiyet ve çimlendirme) yapılır.

2. FİDAN-FİDE SERTİFİKASYONU VE PAZARLAMASI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 2.1. Ülkemizde ve yurtdışında geliştirilmiş ve yurtiçinde tescil edilen çeşitlerin sahipleri tarafından 1 ve 2 nolu damızlık ünite oluşturmak üzere Genel Müdürlükten yetki alınır. Bu yetki çerçevesinde damızlık ünitelerde; çeşit tespitinde yetkilendirilmiş kuruluş, TTSM, il müdürlüğü ve ilgili fidan üreticisi kuruluş uzmanlarınca damızlık bitkilerin çeşit tespiti ve plakalandırma işlemi yapılır. Tespiti yapılan 1 ve 2 nolu damızlık üniteleri için hazırlanan rapor (Tespit tutanağı, parsel plan ve krokisi vb.) Genel Müdürlüğe bildirilir. İl müdürlüğü tarafından çeşit tespiti yapılan 3 nolu damızlık üniteler için hazırlanan rapor ve ekleri il müdürlüğünce TTSM 'ye ve Genel Müdürlüğe bildirilir.
- 2.2. 1, 2 ve 3 nolu damızlık ünitelere sahip araştırma enstitüleri veya yetkilendirilen (üniversite veya özel sektör) kuruluşların eski ve yeni damızlık parselindeki tür ve çeşitlerde ağaç bazında plaka numarası verilerek liste halinde yeni düzenleme yapılacaktır. Plakalandırma için; damızlık sınıfı kodu (ÖN, TE, SE, ST), üretici kodu, çeşit kodu ve her bir ağacı içeren ağaç kodu, kodlama sistemine göre plaka numaralandırma sistemi yapılacak, her bir damızlık parseline (1, 2, 3 nolu) ait parsel, tür, çeşit ve ağaçlar plaka numarasına göre liste halinde düzenlenecek, dikim ve parsel krokileri de eklenerek TTSM ve Genel Müdürlüğe en geç 31 Mayıs tarihine kadar gönderilecektir. Başvuru esnasında damızlık üretim materyallerine ait belge ve formlarda yeni plaka numaraları kullanılacaktır.
- 2.3. Sertifikasyon sistemine tabi damızlık tesisi için yurtdışından ithal edilen (ön temel ve temel) fidan, çilek fidesi veya üretim materyallerine ait menşei belgeleri, materyalin alındığı ülkelerin resmi veya yetkili sertifikasyon kuruluşlarından alınmalıdır.
- 2.4. Beyanname başvurusunda üreticinin geçerli Fidan Üretici Belgesi/Fide Üretici Belgesi (Çilek Fidesi Üretimi) Doku Kültürü İle Üretici Belgesi olup olmadığına il müdürlüğü tarafından bakılacaktır. Yetkilendirme belgesinde geçerliliğin kontrol veya sertifikalandırma döneminde sona ermesi halinde, üretici tarafından alınacak yeni üretici belgesi bilgileri de formlara yazılacak, aksi halde geçerlilik süresi dolmuş üretici belgesi ile kontrol raporuna sertifika ve etiket düzenlenmeyecektir.
- 2.5. Fidan, Fide (Çilek Fidesi Üretimi) ve Doku Kültürü Üretici belgelerinde isim ve unvan değişikliklerinde ve belgeye ait bilgiler güncellendiğinde yeni belgenin bir sureti il müdürlüğünce TTSM 'ye gönderilecektir.
- 2.6. Fidan Üretici Belgesi, Fide Üretici Belgesi (Çilek Fidesi Üretimi) ve Doku Kültürü ile Tohumluk Üretici Belgesi için ayrı ayrı üretici belgesi düzenlenecek, Üretici Kodu, üreticinin talebi üzerine il müdürlüğünce yetki belgesinin bir sureti ile TTSM 'den alınacaktır.
- 2.7. Fidan ve Üretim materyallerine ait sertifika ve etiket talepleri ile ilgili olarak;
  - 2.7.1 Üretici pazarlayacaksa; fidan ve tüm üretim materyalleri sertifika (standart/sertifikalı/temel/ön temel) ve etikete sahip olacaktır.
  - 2.7.2 Üretici kendi fidan (sertifikalı/temel/ön temel) üretiminde kullanacaksa, üretim materyali sertifikaya ve etikete sahip olacaktır. Üretici kendi standart fidan üretimi için kullanacaksa, standart üretim materyaline sertifika ve etiket almayabilir.
  - 2.7.3 Üretici pazarlayacak veya kendi kullanacak ise tüm doku kültürü üretimlerine (fidan/çilek fidesi veya üretim materyali) sertifika ve etiket alacaktır.

- 2.8. Çeşit adları (tüm anaçlar da dâhil) www.ttsm.gov.tr adresinde yer alan Meyve ve Asma Çeşit Listesi'nde belirtildiği şekilde yazılacaktır.
- 2.9. Açık köklü olarak sertifikalandırılan fidan/üretim materyalleri, daha sonra tüplü ortama aktarıldığında 31 Mayıs tarihine kadar tüplü olarak yeni beyanname verilmeli ve en son Ekim ayında düzenlenen kontrol raporlarına göre sertifika ve etiket talep edilmelidir. Bu durumda satılmayıp tüpe alınan miktarın kontrolünü il müdürlüğü yapacak ve önceki etiketler il müdürlüğü gözetiminde imha edilecektir.
- 2.10. 1 nolu damızlık ünitelerinde, beyanname ve kontrol raporları ağaç plaka numaralarına göre ayrı ayrı düzenlenir ve bu durumda her bir ağaca ait plaka için ayrı sertifika ve etiket düzenlenir. 2 ve 3 nolu damızlık parsellerinde ise beyanname ve kontrol raporları, her bir çeşidin ağaç plaka numaralarına göre miktar belirtilerek parsel bazında düzenlenir, çeşit bazında toplam miktar yazılır, buna göre her bir çeşit için ayrı sertifika ve etiket düzenlenecektir. Parselde birden fazla çeşit olabilir.
- 2.11. Damızlıklarla ilgili formlarda (beyanname, kontrol raporu, analiz raporu, talep formu) belirtilen miktarların, kaç adet aşı gözü/çelik/tohum/köklü anaç için olduğu belirtilecektir.
- 2.12. Kendi kökü üzerinde aşı yapılmadan fidanı yetiştirilebilen türlerde, kendisi köklendirilerek kullanılacak üretim materyalleri çelik olarak adlandırılacak, çelik uzunluğu en az 15 cm en fazla 35 cm olarak belirlenecektir.
- 2.13. Aynı bitkiden aşı gözü, çelik ve tohum alınması halinde miktarlar aynı beyannamede ayrı ayrı belirtilecektir.
- 2.14. Üretim materyali ve fidanın niteliği ile ilgili bilgiler formlarda (beyanname, kontrol raporu, analiz raporu, talep formu) yer alacaktır.
- 2.15. Meyve/Asma türlerine ait kayıt altına alınmış tüm çeşitler aynı zamanda anaç olarak kullanılabilir. Bu durumda beyanname, kontrol raporu, sertifika ve etikette "anaç adı" bölümüne kayıtlı kültür çeşidinin ismi yazılacaktır.
- 2.16. Aşı gözü için alınan sertifika ve etiketler, beyanname yılını takip eden yılın fidan üretim beyannamelerinde kullanılacaktır. Anaçlar için alınan sertifika ve etiketler, beyanname yılını takip eden iki yıl içerisinde fidan üretim beyannamelerinde kullanılacaktır.
- 2.17. Sertifikasyona tabi (ön temel, temel, sertifikalı) aşılı fidan üretiminde; 2023 yılı beyanname başvuru tarihine kadar sadece zeytin ve cevizde, anaçın standart üretim materyali, çeşidin ise sertifikasyona tabi (ön temel, temel, sertifikalı) üretim materyali sertifikasına sahip olması durumunda, Bitki Sağlığı Standartları Talimatı kapsamında zeytin ve cevizde laboratuvar analizi istenen tüm etmenler açısından tüm anaç-çeşit kombinasyonlarında, il Müdürlüğü bitki sağlığı uzmanlarınca her bir hastalık etmeni için kontroller yapılır. Ön temel ve temel fidanda Talimatta belirtilen laboratuvar analizi ile inceleme yapılır, sertifikalı fidanda ise makroskobik kontrol sonucu şüpheli durumda bitki sağlığı kontrol kuruluşu tarafından laboratuvar analizi yapılır. Bitki Sağlığı Standartları Talimatında ceviz ve zeytinde yer alan tüm etmenler açısından temiz olduğunu belirten raporun aslının il müdürlüğü ve TTSM 'ye gönderilmesi halinde fidanın sınıfı ön temel, temel, sertifikalı olabilir.
- 2.18. Ceviz ve zeytin haricindeki türlerde sertifikasyona tabi aşılı fidanda hem anaca hem de çeşide ait sertifikasyona tabi (ön temel, temel, sertifikalı) üretim materyali sertifika belgeleri bulunmalıdır.

- 2.19. Kendi kökü üzerinde aşı yapılmadan fidanı yetiştirilebilen türlerde (ayva, fındık, incir, nar, zeytin vb.) çeşide ait sertifikalı sınıfında üretim materyali sertifika ve satın alınmışsa fatura suretinin ibrazı zorunludur.
- 2.20. Tohum ve çelikten elde edilen üretim materyallerini üretici kendi fidan üretiminde kullanacak ise köklendirildikten sonra yeniden sertifikalandırılması gerekli değildir. Söz konusu üretim materyalleri başka üreticiye satılacaksa köklendirildikten sonra üretim materyali sertifikası alınacaktır.
- 2.21. Ön temel, temel, sertifikalı aşılı fidan, çilek fidesi ve doku kültürü üretimlerinde beyanname ve kontrol formları üzerindeki anaç ve çeşide ait üretim materyali menşei sertifikasının tarih ve numarası ve menşei etiket no doğru ve eksiksiz olarak yazılmalı ve fidanın niteliği belirtilmelidir.
- 2.22. Doku kültürü üretimleri hariç, virüsten arı olması istenilen üretime ait tüm sertifika sınıflarında fidan, çilek fidesi ve üretim materyali beyannameleri, 1 Ocak - 31 Mart tarihleri arasında il müdürlüğüne verilir. Kontroller ve analizler uygun dönemde yapılır. Beyanname üzerinde virüsten arı üretim olduğu belirtilir ve analiz için, il müdürlüğü beyannamenin bir nüshasını ilgili bitki sağlığı kuruluşuna gönderir. İlgili bitki sağlığı kuruluşu tarafından Bitki Sağlığı Standartları Talimatında belirtilen virüs etmenlerinin laboratuvar analizleri yapılır. Analiz raporunda tür bazında analizi yapılan virüs etmenlerinin isimleri yazılır, bitki sağlığı kuruluşu tarafından analiz sonucuna ait raporun aslı TTSM 'ye gönderilmeden sertifika ve etiket düzenlenmez. Bitki Sağlığı Standartları Talimatındaki etmenlerden sadece virüs etmenleri açısından temiz olduğu bilinen üretime virüsten arılık belgesi düzenlenir.
- 2.23. Standart fidan, standart üretim materyalleri için 31 Mart tarihine kadar beyannamesi verilen anaca ve çeşitlere ait üretimler için Bitki Sağlığı Standartları Talimatındaki etmenlerden sadece virüs etmenleri açısından temiz olduğu bilinen üretime virüsten arılık belgesi düzenlenebilir.
- 2.24. Başvuru esnasında, belgelerin kontrolü beyannameyi kabul eden kontrolör tarafından yapılacaktır. Özellikle sertifikalı fidan beyannamelerinde faturada belirtilen sertifikalı üretim materyali miktarı ile beyannamedeki miktarların uyumlu olmasına dikkat edilecektir. Beyanname ve kontrol raporunda yer alan çeşitlerin milli çeşit kayıt listesindeki ve korunan (ıslahçı hakkı) çeşit listesindeki çeşitlerle uyumlu olup olmadığı kontrol edilecek, koruma altındaki çeşitlerin yetkili veya lisanslı çeşit sahibi olmayan üreticiler için, ilgili çeşide ait beyanname kabulü yapılmayacaktır.
- 2.25. Kendi ürettikleri üretim materyallerini sertifikalı fidan üretiminde kullanan fidan üreticileri için sertifikalı üretim materyaline ait sertifikanın aslına kontrolör tarafından "sertifikalı fidan üretiminde....tarih ve... sayılı beyannamede etiket no .....dan etiket no ....ya kadar .... adeti kullanılmıştır" ifadesi yazılacaktır. Üretim materyallerini satın alan üreticiler için ise aynı ifade ile beraber sertifika tarih ve numarası üretim materyallerine ait satış faturasının aslına yazılacaktır.
- 2.26. Tüm meyve türlerinin standart fidan beyannamelerine, kullanılan üretim materyallerine ait (anaç ve çeşit) sertifika ve etiket bilgileri ile fatura eklenecek; aksi halde üretici üretim materyalinin alındığı parselle ilgili yazılı taahhütname verecektir. Taahhütnamede; kullanılan üretim materyalinin hangi beyannamede kullanıldığı belirtilerek, çeşit ve tür açısından oluşabilecek sorunlardan sorumlu olduğunu kabul edecektir.

- 2.27. Tüm meyve/asma türlerinin standart fidan beyannamelerinde 2023 beyanname yılında, kullanılan üretim materyallerinin(anaç ve çeşit) standart sertifika ve etiketinin bulunması şart olacaktır.
- 2.28. Anaçlar (tüplü veya açık köklü anaç) için üretim materyali beyannamesi verilecek, fidan beyannamesi kabul edilmeyecektir. Fidan beyannamesi sadece ürün (meyve veya üzüm) elde edilebilecek aşılı veya çelikten köklendirilen fidanlar için düzenlenecek ve çeşit adı mutlaka yazılacaktır.
- 2.29. Sertifikalı üretim materyali beyannameleri (Form 9A ve 9B), standart üretim materyali beyannameleri (Form 17A ve 17B) ile ön temel/temel/sertifikalı/standart fidan beyannameleri il müdürlüğüne 1 Ocak - 31 Mayıs tarihleri arasında verilecek; parsel kontrolü il müdürlüğüne yapılacak; açık köklü fidan ve açık köklü üretim materyali kontrolleri Eylül veya Ekim ayında yapılacak, kontrol sonucu düzenlenecek kontrol raporuna istinaden TTSM 'den sertifika ve etiket alınacaktır.
- 2.30. 3 nolu damızlık ünite için "Damızlık Çeşit Tespit Raporu Başvuru Formu" ekinde il müdürlüğü tarafından en az temel fidan veya anaçlarda en az temel üretim materyali kullanıldığına dair sertifika ve diğer belgeler ile kendi üretimi dışındaki materyaller için fatura mutlaka istenecek, aksi halde başvuru kabul edilmeyecektir. Kontrolü yapan kontrolör tarafından söz konusu belgelerin aslına "damızlık tesisinde kullanılmıştır" ifadesi yazılacaktır.
- 2.31. Anacın ve çeşidin sertifikasyona tabi üretim olmaları (ön temel/temel veya sertifikalı) halinde, fidanın sınıfı çeşidin sertifika sınıfında olur.
- 2.32. Anacın sertifikasyona tabi üretim, çeşidin ise standart olması ve yapılan kontrolde olumsuzluk saptanmaması halinde, fidanın sınıfı standart olur.
- 2.33. Tel sera (Screenhouse); türün konukçusu olduğu zararlı organizma vektörlerinin dış ortamdan taşınmasını önleyecek özelliklere sahip olacaktır. Sera içinde 1, 2 ve 3 nolu damızlık bitkiler arasında ayrıca izolasyon mesafesi bırakılmasına gerek yoktur. Sera içinde bitkilerin zemindeki toprakla izolasyonu sağlanacak; aksi halde bitki sağlığı kontrolünü yapan uzman tarafından zeminden kaynaklanabilecek zararlı organizma bulaşma riskine karşı gerekli tedbirlerin alınması sağlanacak veya kontrolde analiz yapıp yapılmayacağı kararında bu husus dikkate alınacaktır.
- 2.34. Kontrol raporunda, sadece etiket ve sertifika almayı hak eden fidan veya üretim materyali miktarı "ön temel/temel/sertifikalı/standart fidan/üretim materyali miktarı" kısmında belirtilecektir.
- 2.35. Beyannameye esas 1 ve 2 nolu damızlık parsel kontrolleri, üretimin yapıldığı il müdürlüğü ve bitki sağlığı kontrol kuruluşundan konu uzmanlarının katılımı ile yapılır. İl müdürlüğü ve bitki sağlığı kontrol kuruluşu farklı zamanlarda kontrol yapabilir. İl müdürlüğü ve bitki sağlığı uzmanlarının, kendilerince en uygun dönemde, farklı zamanlarda kontrol yapması durumunda, her kontrole ait ayrı kontrol raporu düzenlenir.
- 2.36. Aşı gözünde (A formları); kontrol raporunda "aşı gözü kullanılabilir olgunluktadır" yazılması halinde, parsel kontrolleri ilkbahar, yaz veya sonbahar döneminde her dönem için ayrı düzenlenecek kontrol raporuna istinaden TTSM' den sertifika ve etiket her dönem için ayrı alınabilecektir.
- 2.37. Tüplü fidan, tüplü üretim materyallerinde parsel kontrolleri ilkbahar, yaz veya sonbahar dönemlerinde yapılarak, her dönem için ayrı kontrol raporu düzenlenir. İlkbahar ve yaz dönemi kontrol raporu ile en son yaz dönemi sonunda (Ağustos sonu) sertifika ve etiket

talebi yapılır. Sonbahar döneminde talep yapılacak ise mutlaka sonbahar kontrol raporu düzenlenmelidir. Açık köklü fidan ve açık köklü üretim materyali (anaç) için Eylül veya Ekim ayında düzenlenen kontrol raporuna istinaden TTSM'den sertifika ve etiket talebi yapılacaktır.

- 2.38. Ön Temel Üretim Materyali Parsel Kontrol Raporu (Form 6A) ve Temel Üretim Materyali Parsel Kontrol Raporu (Form 8A) için bitki sağlığı kontrol kuruluşu Bitki Sağlığı Standartları Talimatı Ek 1'de belirtilen kuruluşlar olup; söz konusu kuruluş uzmanlarının kontrollerde bulunması ve analizlerin bu kuruluşlarca yapılması gerekmektedir. Bitki Sağlığı Standartları Talimatı Ek 1'de birden fazla kuruluşun bitki sağlığı kontrol kuruluşu olarak yetkili olduğu hallerde; üretici tarafından hangi kuruluşun kontrollerde ve analizlerde yer almasının talep edildiği yazılı olarak il müdürlüğüne beyanname başvurusu sırasında bildirilecek olup; kontrollerde bu kuruluş uzmanı/uzmanları yer alacaktır.
- 2.39. Meyve ve asma fidanı ile üretim materyallerindeki diğer üretimlerde ise bitki sağlığı kontrol kuruluşu il müdürlüğü olup, analiz gerekli olması durumunda analiz için örnekler il müdürlüğü uzmanı tarafından alınarak, analizi yapacak kuruluşa gönderilecektir.
- 2.40. Doku kültürü üretimleri hariç, açık köklü fidan etiket ve sertifika talebi üretici tarafından en geç beyanname yılı içinde 31 Aralık tarihi itibarıyla tamamlanır. Tüplü fidan/üretim materyalinde ve açık köklü üretim materyali ile aşı kalemi, aşı gözü vs. sertifika ve etiket talebi en geç beyanname yılını takip eden yılın nisan ayı sonunda tamamlanır. Çilek fidesi üretimlerinde ise sertifika ve etiket talebi en geç beyanname yılını takip eden yılın mart ayı sonunda tamamlanır. Başvuruda TTSM giriş kayıt tarihi esas alınır. Sertifika ve etiket talebi en fazla 2 kısım halinde yapılacak, ikinci talep formu ekinde bir önceki talepte alınan sertifikaların fotokopileri de bulunacaktır.
- 2.41. Sertifika ve Etiket Talep Formu, en son düzenlenen kontrol raporları esas alınarak doldurulacaktır. Üretici, talep üst yazısı veya dilekçe ile birlikte, ödeme dekontu, talep formu, kontrol raporları ve beyannamenin aslını TTSM 'ye belirtilen tarih içinde gönderecektir. Belirtilen tarihten sonra yapılan başvurular kabul edilmeyecektir.
- 2.42. Tüplü fidan ve tüplü üretim materyali; üretimlerin köklerinin kapalı ve harç içeren bir yetiştirme kabı içinde olması anlamına gelmekte olup; yetiştirme kabı 1 veya birden çok (viyol) üretim materyali içerebilir. Viyolde de sadece ilkbahar, yaz veya sonbahar dönemi kontrol raporuna istinaden etiket ve sertifika düzenlenecektir.
- 2.43. Antepfıstığı türünde ve diğer virüs kaydedilmemiş türlerde virüs hastalığı bulunmadığından virüs testlemesi yapılmamaktadır. Bu nedenle virüsten arı fidan/üretim materyali sertifika ve etiket talep edilmeyecektir.
- 2.44. Düzenlenen etiket ve sertifikalar, beyanname yılını takip eden yılın sonuna kadar geçerli olup; daha sonraki yıllarda fidan ve üretim materyalinin satılabilmesi için üretici veya bayinin il müdürlüğüne 1 Ocak- 31 Mayıs tarihleri arasında Bitki Muayene Raporu başvurusunu yaparak, raporun düzenlenmesi gerekmektedir. Düzenlenen Bitki Muayene Raporu, alındığı yılın sonuna kadar geçerli olup, gerektiğinde tekrar alınabilir.
- 2.45. Fidan ve antepfıstığı üretim materyali sertifikası, beyanname yılını takip eden yılın sonuna kadar geçerlidir; bu süreden sonraki bitki muayene raporu, söz konusu fidanların veya üretim materyallerinin kullanım desteklemesi kapsamında yer alacağı anlamına gelmemekte olup; fidan/üretim materyallerinin sertifikasının uzatılabilmesi ve satışı için

gerekli bir belgedir. Bu belge TTSM' ye gönderilmeyip il müdürlüğü arşivinde muhafaza edilecektir.

- 2.46. Fide/fidan/üretim materyali satışları fide/fidan/üretim materyalinin üreticisi ya da yetkilendirilen tohumluk bayileri tarafından yapılacaktır. Kooperatif ortağı olan fidan üreticileri, ilgili kooperatif adına sertifikalandırılmış kendi fidanlarını kooperatiftan alınacak kooperatif ortağı olduğuna dair yazı ve kooperatifin fidan üreticisi olduğuna dair belge ve kooperatife ait fatura ile diğer fidan üreticileri gibi satış yapabileceklerdir.
- 2.47. İl ve ilçe müdürlükleri, il ve ilçelerinde fidan/üretim materyali satış yerleri belirlemek üzere gerekli girişimlerde bulunacak; satış yeri belirlenmesi halinde (pazar yerleri de dâhil) bunu ilan edeceklerdir (internet sitesi, yerel gazete vs.).
- 2.48. Fide, fidan ve üretim materyalinin üreticisi veya tohumluk bayi dışındaki kişilerce pazarlanmasına ve etiketsiz fide/fidan/üretim materyali satışına izin verilmeyecektir. Yetkisiz kişilerce yapılan fidan üretim ve satışlarında 5553 sayılı Kanununun 12. Maddesi gereği cezai işlem uygulanacaktır.
- 2.49. Tüplü üretim materyali (anaçlar) ve tüplü fidanlar, nematod açısından analiz yapılarak temiz bulunmuş toprak üzerinde bekletilebilir. Ancak toprakta analiz yapılmadığı veya temiz bulunmadığı durumlarda, tüplü fidan ve tüplü üretim materyali ile toprak arasında izolasyonu sağlayıcı tedbirlerin alınması gereklidir.
- 2.50. Açık köklü fidanlar nematod tahlili sonucu temiz olduğu bilinen alanlarda hendeklenerek pazarlanabilir. Üreticiler üretim yeri veya işyeri adresi dışında üretimlerini satmayı istemeleri halinde, il müdürlüğüne belirlenen hendekleme imkânı olan fidan satış yerlerinde ya da tohumluk bayii aracılığı ile satış yapacaktır.
- 2.51. Etiketsiz halde fidan satışı yasaktır. Açık köklü meyve fidanında en fazla 10 fidana, açık köklü asma fidanında ise en fazla 50 fidana bir etiket talep edilecektir. Ancak üretici, fidanını değişik gruplarda (tekli, ikili, üçlü vs.) satacaksa etiket talebini buna göre yapacak ve her gruba bir etiket takacaktır. Ayrıca tüplü fidan-tüplü üretim materyalinde 1 fidan-1 üretim materyali-1 viyol üretim materyali için 1 etiket alınacaktır. Klon anacı, aşı gözü, çelik, tohum, çöğür ve yozda (anaç) en fazla 200 adete 1 etiket düzenlenecektir.
- 2.52. Çilekte tüplü olanlarda 1 adede (1 fide veya 1 viyole) 1 etiket; açık köklülerde en fazla 1000 adete 1 etiket düzenlenecektir.
- 2.53. Zararlı organizma ve toprak nematod analiz sonuçları, analizi yapan kuruluş tarafından ilgili il müdürlüğüne bildirilecektir.
- 2.54. Viyolde kaç üretim materyali (anaç) olduğu, raporlar ve etiket talebinde belirtilecek ve 1 viyole 1 etiket alınacaktır. Viyol ortamı, üretim materyali için kullanılacak, fidan için viyol kullanılmayacaktır. Viyolde 100 adetten fazla üretim materyali olmayacaktır.
- 2.55. Doku kültüründe; İklim Odası Kontrol Raporuna istinaden üretim materyali (kavanoz, tüp ortamı) sertifika ve etiketi düzenlenebilir. Alıştırma Ortamı Üretim Materyali Kontrol Raporuna istinaden üretim materyali (viyol ortamındaki anaç veya çeşit) sertifika ve etiketi düzenlenir. Alıştırma Ortamı Doku Kültürü Fidanı (çeşide ait tüplü fidan) Kontrol Raporuna istinaden doku kültürü etiket ile sertifikası düzenlenir. İklim Odası Üretim Materyali Kontrol Raporuna istinaden doku kültürü fidanı sertifika ve etiket talebi yapılmayacaktır.
- 2.56. Doku kültürü üretimlerinde bir beyanname için en fazla 4 kontrol raporu düzenlenir. Her bir Alıştırma Ortamı Kontrol Raporu ve Doku Kültürü Fidanı Kontrol Raporu miktarı,

İklim Odası Kontrol Raporu miktarından fazla olamaz. Kontrol Raporları toplam miktarı beyanname miktarından fazla olamaz. Kontrol raporlarına ait tarih ve miktarlar, üretim ve kayıtlarla uyumlu olacaktır.

- 2.57. Doku kültüründe Alıştırma Ortamı Üretim Materyali Kontrol Raporuna istinaden yapılan üretim materyali sertifika talebi ekinde, talep formu, Alıştırma Ortamı Üretim Materyali Kontrol Raporu ve ilk etiket ve sertifika talebinde beyannamenin aslı bulunmalıdır.
- 2.58. Doku kültürü Fidan Kontrol Raporuna istinaden yapılan sertifika talebi ekinde, talep formu, Doku Kültürü Fidanı Kontrol Raporu ve ilk etiket ve sertifika talebinde beyannamenin aslı yer almalıdır.
- 2.59. Doku kültürü ortamına aktarılacak üretim materyallerinin (anaç ve çeşit) sertifikalı sınıf için ön temel, temel veya sertifikalı sınıfında sertifikaya sahip olması gerekir. Doku kültüründe sertifikalı fidan üretiminde, kendi üretimi dışında diğer üreticilerden alınarak kullanılan üretim materyallerinin (Ön temel, temel, sertifikalı) menşei sertifika tarihi ve numarası ile etiket seri no aralığının fatura tarihi ve fatura miktarı ile uyumlu olması gerekir.
- 2.60. Doku kültürü sertifikalı fidan üretiminde kendi damızlıklarına ait kendi üretim materyalini kullanan üreticiler için, üretim materyallerine ait anaç veya çeşidin üretim materyali sertifikası bulunmalı, damızlık plaka numarası doğru olarak yazılmalıdır.
- 2.61. Doku kültürü ortamına aktarılan her parti için ayrı beyanname verilmelidir. Her partiye ait üretim materyali transferinden sonraki 10 gün içinde beyanname verilmesi gerekir. Doku kültürü üretiminde, genetik analiz kontrol veya gözle kontrol miktarına esas olmak üzere, doku kültüründe beyanname verdikten sonra, üretici kaç adet alt kültür yapıldığını ve her alt kültür transfer tarihlerini ve her alt kültürden elde edilen miktarı il müdürlüğüne bildirecektir.
- 2.62. Her alt kültürde anaçlarda bir bitkiden en fazla 20 bitkicik, çeşitte ise kardeşlenme olmadan sürgün uzaması ile çoğalma sağlanır. İl müdürlüğü tarafından en geç 2 ayda bir İklim Odası Kontrol Raporu düzenlenir.
- 2.63. Alıştırma Ortamı Kontrol Raporu, il/ilçe müdürlükleri tarafından, bitkiler alıştırma ortamına alındıktan itibaren düzenlenebilir. Ancak üreticiler, satışı Tebliğde belirtildiği üzere, bitkileri alıştırma ortamında en az 1 ay beklettikten sonra yapacaktır.
- 2.64. Doku kültürü üretimlerinde TTSM'den sertifika ve etiket talebi, kontrol raporu tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde yapılmalı, aksi durumda bitkilerin niteliğine göre yeni kontrol raporu düzenlenmelidir.
- 2.65. Sertifikasyona tabi üretimlerde (ön temel, temel, sertifikalı) veya standart beyanname verme sırasında aşılama yöntemi dikkate alınacaktır. Göz aşısı yapılması halinde en fazla faturada belirtilen sayı kadar fidan üretileceği beyan edilecek, 2 gözlü kalem aşısı yapılması halinde ise en fazla faturada belirtilen aşı gözü sayısının yarısı kadar fidan üretileceği beyan edilecektir.
- 2.66. Doku kültürü üretimlerine ait beyanname ve kontrol raporları, geçerli doku kültürü üretici belgesine sahip gerçek veya tüzel kişiler adına düzenlenmelidir.
- 2.67. Fidan ve üretim materyali üretim beyannameleri, üretim parsellerinin bulunduğu il müdürlüğüne verilir. Parsel kontrolleri üretim parsellerinin bulunduğu il müdürlüğü tarafından yapılır.

- 2.68. 2018 yılından itibaren bitki pasaportu ve sertifika etiketi birlikte basıldığından, yeni formlar kullanılacaktır.
- 2.69. Damızlıklar ve üretimlerin başka bir üreticiye devri istenildiğinde; her iki tarafın imzaladığı devir sözleşmesi ile il müdürlüğüne yazılı başvuru yapılacak, sonucundan Genel Müdürlüğe ve TTSM'ye bilgi verilecektir. Ancak etiket ve sertifika almış fidan veya materyaller sadece bayilere devredilecektir.
- 2.70. Sertifikasyona tabi (öntemel/temel/sertifikalı) fidan beyannamesi verilen çeşitlerde gerekli görülmesi halinde damızlık ünitelerindeki bitkiler ile aşı parselinde üretimi yapılmış olan çeşide ait fidan ve üretim materyallerinin, Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından genetik analizle çeşit tespiti ile ismine doğruluk kontrolü yapılacaktır. Farklılık tespit edilmesi halinde 5553 sayılı Kanunun 12. maddesine göre işlem yapılacaktır.
- 2.71. 3 nolu damızlık ünitelerinin yeri değiştirilmek istenirse; il/ilçe müdürlüklerine müracaat edilerek yer değiştirmenin uygun olacağı kararının verilmesinden sonra, il/ilçe müdürlüğü teknik elemanları gözetiminde taşıma işlemi yapılır. Yeni parselde taşınan bitkilerin plakalandırılması ile ilgili tutanak ve krokiler düzenlenir. Nakledilen bitkilerin uyumları vejetasyon döneminde kontrol edilerek kuruyan bitkilerin düşümü yapılmalıdır. Yeni parselle ilgili belgeler BÜGEM ve TTSM'ye gönderilir.
- 2.72. Bursa ilinde üretilen fidan/üretim materyallerinin (zeytin fidanı/üretim materyali hariç) sertifika ve etiket düzenleme işlemleri Karacabey Fidan Fide Test Müdürlüğü tarafından yürütülecektir.

3. SÜS BİTKİLERİ VE ÇOĞALTIM MATERYALLERİNİN ÜRETİM VE PAZARLAMASINA İLİŞKİN UYGULAMALAR

- 3.1. Süs bitkisi üretici ve çoğaltım materyallerinin denetimleri 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu hükümleri çerçevesinde Tarım ve Orman İl/İlçe Müdürlükleri tarafından yapılır.
- 3.2. İşletmeler yılda en az bir defa yönetmelik hükümleri kapsamında denetlenir. Denetimlerin beyanname dönemlerinde yapılması esastır. İhtiyaç duyulması halinde beyanname dönemi dışında da denetim yapılabilir. Süs bitkileri ve çoğaltım materyali üreticisi tarafından il/ilçe müdürlüklerine verilen üretim parseli oluşturma beyannamesine ilişkin, üreticilerin kontrol ve denetimi ilgili il/ilçe müdürlükleri tarafından yapılarak "Üretici Denetim Formu" ve "Üretici Parseli Vejetasyon Kontrol Formu" düzenlenir. "Üretici Parseli Vejetasyon Kontrol Formunda yer alan "gözle yapılan muayenede kaliteyi bozan zararlı organizma" kısmında bulguya rastlanması durumunda ilgili kuruma bildirilir. Yine aynı formda yer alan "tür kimliği ve saflığı" ilgili firma sorumluluğunda olup, beyan esas alınacaktır. Bu kontroller Bitki Pasaportu ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkındaki Yönetmelik kapsamında yapılan kontrollerle birleştirilebilir. Eğer Bitki Pasaportu ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkındaki Yönetmelik kapsamında "Yıllık Denetim Formu" düzenlenmiş ise ilgili form kullanılabilir.
- 3.3. Yönetmelik gereği süs bitkileri ve çoğaltım materyali üreticisi üretim yapacağı materyaller için Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere, (çok yıllık süs bitkisi üretimi yapan üreticilerin yılda bir kez beyanname vermesi yeterlidir) yılda iki kez üretimin yapıldığı yerdeki Tarım ve Orman İl/İlçe Müdürlüklerine ilgili ayların son iş günü

bitimine kadar “Süs Bitkileri Üretim Beyannamesi” formunu düzenleyerek vermesi zorunludur.

- 3.4. Kayıt altına alınmış, korunan, genel olarak bilinen veya UPOV Sözleşmesi hükümlerine göre tanımlanmış olan çeşitlere ait süs bitkileri ve çoğaltım materyalleri çeşit ismi ile ilgili il/ilçe müdürlüklerine verdikleri üretim beyannamesi formuna işlenir. Bu şekilde pazarlanacak olan süs bitkileri ve çoğaltım materyallerinin çeşit kimliği ve safiyeti yeterli olmak kaydıyla “Süs Bitkileri Üretim Beyannamesi” formu düzenlenmesi zorunludur.
- 3.5. Kayıt altına alınmış süs bitkileri sektörünün oluşturulması ve sektörde etkin ve doğru planlamaların yapılabilmesi amacıyla hazırlanan “Bilgi Formu” Tarım ve Orman İl Müdürlükleri tarafından oluşturulur ve her yıl bir sonraki yılın Ocak ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe iletilecektir.
- 3.6. Beyanname numarası (il plaka kodu -ildeki beyanname sıra numarası) belirlenerek üretilir.
- 3.7. Etiketler yönetmelik hükümlerinde belirtildiği şekilde üretici tarafından düzenlenir. İlgili kamu kurum/kuruluşundan ürün kodu ve numarası temin edilerek, ticarete konu olan her partiyi temsil edecek şekilde “Süs Bitkisi Pazarlama Etiket” yapıştırılır. Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan süs bitkileri için “bitki pasaportu” ve/veya “ikame bitki pasaportu” düzenlenmiş ise; bu pasaportlar “etiket” yerine kullanılır. Bitki pasaportu sistemi ve operatörlerin kayıt altına alınması kapsamında belirtilen Ek-1 listenin dışında kalan süs bitkileri ve çoğaltım materyali için kullanılan etiket turuncu renkte yapıştırılabilir veya bağlanabilir özellikte “Süs Bitkisi Pazarlama Etiketinde” yer alan bilgileri içerir.
- 3.8. Ürün kodu; (TR), (il kodu), (01 dış mekan, 02 iç mekan, 03 kesme çiçek üretim materyali, 04 soğanlı bitkiler, 05 yer örtücüler/rulo çim), il müdürlüklerince verilen sıra numarası yazılarak oluşturulur.
- 3.9. Süs bitkileri ve çoğaltım materyallerinin üretimi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda yer alan bitki sağlığı koşulları sağlandıktan sonra, üretici tarafından Kasım aylarında olmak üzere, yılda bir kez “Satış ve Stok Belgesi” düzenlenerek üretimin yapıldığı yerdeki Tarım ve Orman İl/İlçe/ Müdürlüklerine, ilgili ayın son iş günü mesai bitimine kadar teslim edilir. Satış ve stok belgesinde yer alan bilgiler firmanın sorumluluğunda, firma beyanı olarak doldurulacak ve imzalar firma sorumlusu ve firma teknik personeli tarafından atılacaktır.
- 3.10. Süs bitkileri üretici belgesi düzenlenmesi amaçlı olarak düzenlenen “Süs Bitkileri Üretim İşletmesi Kapasite Raporu” 5 yıl geçerlidir. İşletmeye ait kapasite artırımı veya azaltımı söz konusu olduğunda kapasite raporu firmanın talebi doğrultusunda yenilenebilir.
- 3.11. Süs bitkisi sektöründe faaliyet gösteren üreticiler (pazarlama ve büyütme dâhil olmak üzere) ve rulo çim konusunda faaliyet gösteren üreticiler “Süs Bitkileri ve Çoğaltım Materyallerinin Üretimi ve Pazarlamasına İlişkin Yönetmelik” kapsamında değerlendirilecektir.
- 3.12. Süs Bitkileri ve Çoğaltım Materyallerinin Üretimi ve Pazarlamasına İlişkin Talimat kapsamında firmalar tarafından verilecek olan beyannameler ilgili il müdürlüğünün uygun görmesi durumunda ilçe müdürlüklerinde de verilebilecektir. Ancak firmanın ilçeye beyanname vermesi durumunda Bitki Pasaportu ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkındaki Yönetmeliği gereği operatör kaydının yapıldığı ilçeye beyanname verecektir.

3.13. Bu bölümde yer alan formlar <http://www.tarim.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Tohumculuk/Formlar> sayfasında yayımlanmaktadır.

4. YETKİLENDİRME İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 4.1. Yetki belgeleri, 15.05.2009 tarih ve 27229 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve son hali “www.mevzuat.gov.tr” internet adresinde yer alan Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği hükümlerine uygun düzenlenmelidir. Yetki belgeleri, Bakanlığımız resmi internet sitesinde (www.tarim.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Tohumculuk/Formlar) yayımlanan örneklerine uygun olmalıdır.
- 4.2. Yetki belgeleri üzerindeki düzenleme tarihi; belgenin resmi olarak düzenlendiği beş yıllık sürenin başlangıç tarihidir. Bu tarih yalnızca, beş yıllık belge geçerlilik süresinin bitiminde veya belge üzerindeki “Adı-Soyadı, Unvanı” hanesinin değişmesi durumunda değiştirilir.
- 4.3. Yetki belgeleri üzerindeki son geçerlilik tarihi; belgenin resmi olarak düzenlendiği beş yıllık sürenin bitiş tarihidir. Düzenleme tarihi ile son geçerlilik tarihi arasında beş yıllık süre olmasına dikkat edilmelidir.
- 4.4. Yetki belgeleri üzerinde yer alan “Belge Numarası” kısmına; belgenin düzenlendiği ilin plaka numarası, nokta, 4.5’de kısaltmaları yapılan harfler, nokta, dört haneli rakam olacak şekilde numaralandırma yapılacaktır. Arada boşluk olmayacaktır (Örnek: 08.FN.0001).
- 4.5. Alfabetik Kodlar; Tohum yetiştiricisi: Y, Tohum üreticisi: T, Tohum işleyicisi: İ, Fidan üreticisi: FN, Fide üreticisi: FE, Süs bitkisi üreticisi: S, Doku kültürü ile tohumluk üreticisi: D, Tohumluk bayisi: B.
- 4.6. Bütün yetki belgelerine, yukarıda belirtilen alfabetik kodlamadan sonra ilçe mernis kodu getirilmiştir. İlçe mernis kodunu sistem verecektir. Geçerliliği devam eden belgelere, sistemin verdiği kodlanmış numara (Örnek: 08.Y.1395.0108) not edilecektir.
- 4.7. Yetki belgelerinde yer alan gerçek/tüzel kişi unvanlarında tereddüt oluşması durumunda ticaret sicil kayıtları dikkate alınacaktır.
- 4.8. Yetki belgeleri üzerindeki “Adı, Soyadı-Unvanı” hanesine; **gerçek kişilerde** gerçek kişi adı soyadı tam olarak yazılacaktır. Gerçek kişinin ticaret unvanının olması durumunda bu unvan; hiçbir yazım kısaltması yapılmadan tam, açık ve eksiksiz olarak yazılacaktır. **Tüzel kişilerde** ise firma ticaret unvanı, şirket türü (A.Ş., Ltd. Şti.) hariç, hiçbir yazım kısaltması yapılmadan tam, açık ve eksiksiz olarak yazılacaktır.
- 4.9. Yetki belgeleri üzerindeki “Vergi Kimlik No./T.C. Kimlik No.” hanesine; **gerçek kişilerde** vergi dairesi adı ve T.C. kimlik numarası yazılacaktır (Örnek: Hopa V.D. 12345678908). **Tüzel kişilerde** ise vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası yazılacaktır. (Örnek: Yusufeli VD: 1234567890)
- 4.10. Tohum Üretici Belgesi düzenlenirken “Yetkilendirilen Bitki Grubu” bölümüne, başvuru sahibinin faaliyeti doğrultusunda “Tarla Bitkileri” ve/veya “Sebze” ibaresi yazılacaktır. Her bir bitki grubu için ayrı ayrı Tohum Üretici Belgesi düzenlenmeyecektir. İki grup için de başvuru yapılması durumunda; iki grubun da şartları aranacak, herhangi birinin eksik olması ve verilen süre sonunda bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde yalnızca eksiklikleri bulunmayan grup için belge düzenlenecektir. Daha önce yalnızca bir grup için belge alan üreticiler diğer grup için de belge almak istediklerinde, mevcut faaliyet iptal edilmeden belgenin yeniden düzenlenmesi yoluna gidilecektir. Fide üretici belgesi

üzerindeki “Yetkilendirilmiş Bitki Grubu” bölümüne, “Çilek Fidesi” ve/veya “Sebze Fidesi” ibaresi yazılacaktır.

- 4.11. Belge üzerindeki “Yetkilendirilen Bitki Grubu” ve/veya “Adres” hanesinin değişmesi durumunda, mevcut belge iptal edilmeden yalnızca ilgili değişiklikler yapılacak, diğer kısımlar aynı bırakılacaktır.
- 4.12. Doku Kültürü ile Tohumluk Üretici Belgesi gerçek/tüzel kişinin resmi olarak kayıtlı olduğu İlin İl Müdürlüğü tarafından düzenlenir. Bir gerçek/tüzel kişiye ait birden çok tesis olması ya da tesisin gerçek/tüzel kişinin resmi kayıtlı olduğu ilin dışında olması durumunda işletme kontrolü ve rutin denetimler, tesisin olduğu il Müdürlüğü tarafından yapılır ve denetim raporu gerçek/tüzel kişinin resmi kayıtlı olduğu il Müdürlüğüne gönderilir.
- 4.13. Doku Kültürü ile Tohumluk Üretici Belgesi düzenlenirken “Yetkilendirilen Bitki Grubu” bölümüne, başvuru sahibinin faaliyeti doğrultusunda “tarla bitkileri”, “sebze”, “tarla bitkileri ve sebze”, “fidan”, “fide (çilek fidesi ve/veya sebze fidesi)” veya “süs bitkisi” ibaresi yazılacaktır. Farklı bitki gruplarında Doku Kültürü ile Tohumluk Üretici Belgesi almak isteyen mevcut belge sahipleri, diğer gruplar için müracaat edecekler ve şartların sağlanması durumunda mevcut faaliyet **iptal edilmeden** belge yeniden düzenlenecektir.
- 4.14. Doku Kültürü ile Tohumluk Üretici Belgesi sahibi üretici kuruluşlara; geleneksel yöntemlerle tohumluk üretimi yapmaları durumunda istenilen şartları taşımak koşulu ile ayrıca Tohum, Fidan, Fide veya Süs Bitkisi üretici belgesi düzenlenecektir. Bir gerçek/tüzel kişi üreticinin birden fazla üretici belgesi almak amacıyla başvuru yapması durumunda; her grubun da ayrı ayrı şartları aranacak, herhangi birinin eksik olması ve verilen süre sonunda bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde yalnızca eksiklikleri bulunmayan gruplar için belge düzenlenecektir.
- 4.15. Hangi yetki belgesi (tohum üretici veya tohumluk bayi) ile ilgili olursa olsun mantar tohumu (misel) konusunda yapılacak başvuru, “Sebze” grubunda değerlendirilecektir.
- 4.16. Süs bitkisi fidesi üreticilerinin fide üretici belgesi müracaatları kabul edilmeyecek, başvuru sahiplerinin süs bitkisi üretici belgesi için yapılmış başvuruları kabul edilecektir. Süs Bitkisi Üretici Belgesine sahip olanlar aynı belge ile sebze fidesi üreticiliği yapamazlar. Bu tür taleplerde ayrıca Fide Üretici Belgesi alınması gereklidir.
- 4.17. Üretici belgelerinde (Süs bitkisi ve sebze fidesi hariç), yetkilendirme sonrası ÜRETİCİ KODU alınacaktır. Üretici kodunu almak için üreticinin talebi üzerine il müdürlüğünce yetki belgesinin bir sureti ile TTSM 'ye müracaat edilecektir.
- 4.18. Üretici belgeleri, gerçek veya tüzel kişilerin resmi olarak kayıtlı olduğu il müdürlüğü tarafından verilecektir. **Resmi kayıt yeri, vergi numarasının alındığı ili ifade eder.** Yetkilendirme için gerekli olan donanımların tamamının veya bir kısmının farklı ilde olması durumunda başvuruyu kabul eden il müdürlüğü, tespit için donanımların bulunduğu il müdürlüklerine talepte bulunacak ve talep neticesinde olumlu rapor gelmesi halinde belgeyi düzenleyecektir. İşleme tesisinin bulunduğu il müdürlüğünden 23.04.2015 tarihinden önce belge alan ve resmi kaydı başka ilde bulunan üreticilerin belgeleri, belgelerin bitiş süresine kadar geçerli olacaktır.
- 4.19. İl müdürlükleri tarafından yetki devri yapılması halinde Tohum Yetiştirici ve Tohumluk Bayi Belgeleri, ilçe müdürlükleri tarafından düzenlenebilecektir. İlçe müdürlükleri düzenledikleri bu belgelerin listesini, il müdürlüklerine üçer aylık dönemler halinde

bildireceklerdir. İl genelinde yetkilendirme yapılan gerçek veya tüzel kişilerin listesi il müdürlüğü tarafından kayıt altında tutulacaktır.

- 4.20. Tohum İşleyici Belgesi, tohum işleme tesisinin bulunduğu ilin il müdürlüğü tarafından tohum üreticilerine veya işleme tesisi sahibi olan gerçek/tüzel kişilere düzenlenir. Tohum İşleyici Belgesi sahiplerine ait selektörler sabit olmalıdır. Belge düzenlenirken, çiftçilerin kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla elenen mahsuller ile tohum üreticisi için elenen tohumlukların geriye dönük tespitinin yapılacağı kayıtların tutulacağına ve işlenmiş tohumların pazarlamasının yapılmayacağına dair taahhütname alınmalıdır. Sadece patates tohumu üretimi yapan tohum üreticilerinde depolama ve boylama tesisi, tohum işleme tesisi olarak kabul edilecektir.
- 4.21. Tohum işleme tesisi bulunmayan Tohum Üretici Belgesi başvuru sahiplerinin, tohum işleyici belgesi sahipleri ile yapmış oldukları sözleşmelerin bir sureti başvuru yapılan il müdürlüğüne verilecektir.
- 4.22. Tohum, fidan ve fide üreticileri ürettikleri tohumlukları bayiler aracılığı ile veya doğrudan çiftçilere pazarlayabilirler. Bayiler, pazarlama işlemini sadece bayilik adresinin bulunduğu adres kapsamında yapacaktır. Üreticilerin kendi ürettikleri tohumlukların Türkiye genelinde doğrudan çiftçiye satışında bayilik belgesi aranmayacaktır.
- 4.23. Alt birlikler tarafından talep edilmesi halinde yetki verilen üretici, bayi ve/veya yetiştiricilerin listesi ilgili alt birliğe gönderilecektir.
- 4.24. Üretici/işleyici belgesi taleplerinde **adres** olarak aynı yer gösterilebilir, ancak aynı **işletme adresine** yapılacak üretici ve işleyici belgesi taleplerinde; hizmet alımı ile yapılacak müracaatlarda dahil olmak üzere, verilecek her bir belge için **birbirinden bağımsız müstakil depo/alet ekipman/laboratuvar** bulunması şartı aranacaktır.
- 4.25. Üreticiler/bayiler; daha önce beyan ettikleri teknik personelinin veya adresinin değişmesi durumunda, bu değişiklikleri ilgili il müdürlüğüne en geç 15 gün içinde bildireceklerdir.
- 4.26. TİGEM'e bağlı tarım işletmeleri için yapılacak başvurularda, bütün belgeler Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü tüzel kişiliğine düzenlenecek olup parantez içerisinde ildeki tarım işletmesinin adı yazılacaktır. Bu durumda TİGEM adına alınan alt birliklere üyelik belgesi, bütün tarım işletmeleri için geçerli olacaktır. Alt birliklere üyelik belgesinin TİGEM tarafından onaylı bir sureti illerdeki işletmelerde bulundurulacaktır.
- 4.27. Ziraat odaları, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olup her ziraat odası için ayrı ayrı belge düzenlenecek ve belge düzenlenen bütün ziraat odalarının alt birliklere üyelikleri ayrı ayrı yapılacaktır.
- 4.28. Pankobirlik, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birlikleri vb. Tüzel kişiliklerin müracaatlarında kooperatifler/birlikler adına belge düzenlenebilir. Söz konusu kooperatiflerin/birliklerin satış mağazaları için ayrı ayrı tespit işlemi yapılacak ve tohumluk bayiliği ile ilgili şartları taşıyıp taşımadıkları kontrol edilecektir. Satış mağazaları adına düzenlenecek belgeler satış mağazasının bağlı olduğu kooperatif/birlik adına düzenlenecek ve satış mağazasının adı parantez içerisinde yazılacaktır. Bu durumda satış mağazaların bağlı olduğu kooperatif/birlik adına alınmış olan Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği üyelik belgesi, o kooperatife/birliğe bağlı bütün satış mağazaları için geçerli olacaktır. Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği üyelik belgesinin onaylı bir sureti bütün satış mağazalarında bulundurulacaktır.

- 4.29. Düzenlenen üretici belgeleri 30 gün içinde; Genel Müdürlüğe, tüm il müdürlüklerine ve ilgili alt birliğe bildirilecektir. İl müdürlükleri **üretici belgelerinin iptallerini** 30 gün içinde gerekçesiyle birlikte Genel Müdürlüğe; bilgi olarak da tüm il müdürlüklerine, üretici kodu ve TVYS şifresinin iptali amacıyla TTSM 'ye ve ilgili alt birliğe bildirmek zorundadır.
- 4.30. Düzenlenen veya iptal edilen; Tohumluk Bayi Belgesi, Tohum Yetiştirici Belgesi ve Tohum İşleyici Belgesi Genel Müdürlüğe gönderilmeyecek ve bildirim yapılmayacaktır. Yetiştirici ve bayi belgelerinin iptalleri ise yalnızca ilgili alt birliğe bildirilecektir.
- 4.31. Tüzel kişiler Yetkilendirilmiş Tohumculuk Kuruluşu Başvurularında firmayı temsile yetkili olduklarına dair noter onaylı imza sirküleri fotokopisini ibraz edeceklerdir.
- 4.32. Belge başvurularında verilecek belgeler arasında yer alan “Yıllık Kapasite Beyanı”, başvuru sahibi tarafından doldurulacak olup başvurular bu beyana göre incelenecektir.
- 4.33. Fide üretici belgesi hariç olmak üzere Üretici Belgesi müracaatlarında istenen bina veya arazilerin kira sözleşmeleri veya tapuları talep edilmeyecek olup başvuru sahibinin yazılı beyanı yeterli görülecektir. Denetim ve tespit işlemlerinde bina veya arazilerin sahiplik belgesi (kira sözleşmesi veya tapu örneği) ibraz edilecektir.
- 4.34. **Tohumluk Bayi Belgesi müracaatlarında tohumluklar;**
- 4.34.1. Gıda satışı yapılan yerlerde; gıdalardan ayrı, mutlaka bölünmüş, gıda ile temas etmeyecek ayrı bir alanda,
- 4.34.2. Zirai ilaç veya yem satışı yapılan yerlerde; ilaç veya yem partilerinden ayrı, temasa imkân vermeyecek, tohumluk satışı için ayrılmış raflar veya sergi alanlarında,
- 4.34.3. Fide için uygun koşulları sağlayan bir bekletme alanında (Sipariş usulü olanlar hariç),
- 4.34.4. Sebze tohumları mutlaka soğutma ünitesi, kapasiteye göre buzdolabı veya iklimlendirilmiş bir ortamda tutulacaktır.
- 4.35. Tohumluk Bayi Belgesi; fide, fidan, tarla bitkileri tohumu ve sebze tohumu gruplarında verilecektir. Başvuru esnasında bu durum belirtilecek ve beyana göre tespit işlemi gerçekleştirilecektir. Tespit işlemleri neticesinde uygun görülenlerin belgelerine, yetkilendirildiği tohumluk grupları da yazılacaktır.
- 4.36. Tohumluk Bayi Belgesi başvurularında, beyan edilen yıllık kapasiteye uygun depo talep edilecektir. Depoda tutmadan yalnızca sipariş yöntemi ile çalışanlardan veya internet aracılığı ile satış yapanlardan bu şart aranmayacaktır. Daha sonra yapılan denetimlerde satış örneğinin dışında bayilikte tohumluk bulunması halinde depo için süre verilecek, süre sonunda uygun depo beyan edemeyen bayilerin yetkisi iptal edilecektir.
- 4.37. Süpermarketler gibi büyük alanlarda tohumluk satış yapılan yerlerde, süpermarketin kendi adına satış yapması durumunda süpermarkete tohum, fide ve meyve fidanı için “Tohumluk Bayi Belgesi”, süs bitkileri için “Süs Bitkisi Üretici Belgesi” düzenlenecektir. Ancak satış yapılan alan bir başka kişiye kiralanmış ise bu kişinin Tohumluk Bayi Belgesinin veya faaliyet alanına ilişkin “Üretici Belgesinin olması yeterli görülecektir
- 4.38. Fidan/Fide/Süs Bitkisi Üreticisi veya Tohumluk Bayilerinin yetkilendirilmesinde, çalıştırılan teknik personel aynı il sınırları içinde en fazla beş işletmede çalışabilir. Başvuru sahibi gerçek kişiler, kendi işletmeleri dışında başka bir işletmede görev alamazlar. Ancak başvuru sahibi, aynı il sınırları içinde 5 yerde şube açabilir.

- 4.39. Kendi işletmesinde teknik personel olarak görev alan tohum üretici belgesi sahibi veya tohum üretici işletmesinde çalıştırılan ziraat mühendisi diğer işletmelerde görev alamaz. Ancak tohum üretici belgesi sahibinin tohumluk bayilerinin de bulunması durumunda, kendi işletmesinde teknik personel olarak görev alan tohum üretici belgesi sahibi veya aynı gerçek/tüzel kişinin tohum üretici işletmesinde çalıştırılan ziraat mühendisi en fazla 1 (bir) tohumluk bayisinde de görev alabilir.
- 4.40. Gerçek/tüzel kişinin birden fazla (fidan/fide/süs bitkisi üreticisi veya tohumluk bayisi) alanda faaliyet göstermesi durumunda, çalıştırdığı teknik personel bu alanlarda görevlendirilmiş ise **“her alan bir işletme”** şeklinde değerlendirilmelidir. Teknik personel aynı il sınırları içinde en fazla beş işletmede görev yapabilir ancak bu işletmelerle yaptığı sözleşme ve çalışma programını yazılı olarak beyan etmek ve beyanını bu işletmelerde bulundurmamak zorundadır.

5. YETKİLENDİRİLMİŞ GERÇEK/TÜZEL KİŞİLERİN DENETİMİ İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 5.1. Yapılacak denetimlerde, **Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği** hükümlerine göre yetki verilen gerçek ve tüzel kişilerin mevzuatın belirlediği standartlara uygunluğunun devam edip etmediği öncelikli olarak kontrol edilecek aksayan hususların düzeltilmesi ile ilgili tedbirler alınacaktır.
- 5.2. Denetim ve tespit işlemleri kamu kurumlarının yürütmekle zorunlu olduğu görevler olup, bu işlemler için ücret tahakkuk ettirilmeyecektir.
- 5.3. Yıllık denetim programları tohumluk kontrolörü tarafından hazırlanacak ve şube müdürü tarafından onaylanacaktır. Bu programlarda denetim tarihi, denetimlerin kimler tarafından yapılacağı yer alacaktır.
- 5.4. Denetim işlemleri; il müdürlüklerinin önemli görevlerinden birisi olup, söz konusu denetimlere her türlü araç, ekipman ve personel katkısı sağlanacaktır.
- 5.5. Denetim işlemlerinde yalnızca kamu kaynakları kullanılacak, denetim yapılacak olan gerçek veya tüzel kişilerden ulaşım vb. gibi taleplerde bulunulmayacaktır.
- 5.6. Yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiler yılda en az bir defa mutlaka denetlenecektir. Bu denetimlerin tohumluk kontrolörlerce yapılması esas olup yeterli kontrolör olmaması durumunda biri mutlaka tohumluk kontrolörü olmak üzere denetimler iki teknik elaman tarafından yapılacaktır. Bu çerçevede teknik hizmetler sınıfında yer alan personelin hepsi tohumluk kontrolörü ile birlikte denetimlere katılarak, hazırlanacak olan denetim raporunu imzalamaya yetkilidir.
- 5.7. Yapılan bütün denetim işlemlerine ait belgeler özel bir klasörde muhafaza edilecek olup, talep edilmesi halinde onaylı nüshaları Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.
- 5.8. Denetim sonunda düzenlenecek olan denetim formlarında, denetim yapılan iş yeri ile ilgili tespit edilen eksiklikler açık ve net biçimde formlara işlenecektir.
- 5.9. Daha önceki dönemlerde yapılan denetimlerde düzenlenen denetim formlarındaki belirtilen eksikliklerin ve tespit edilen yanlışlıkların devam edip etmediği karşılaştırılacaktır.
- 5.10. Denetimler esnasında denetlenenlerin ilgili alt birliğe üyelik belgelerini ibraz etmeleri istenecek olup, beyan etmeyenlere 30 gün süre tanınacak ve bu süre sonunda üyelik belgelerini ibraz etmeyenlerin yetkilendirme belgeleri iptal edilecektir.

- 5.11. Denetimlerde, numune alınması ve gönderilmesinde iki nüsha “Numune Gönderme Protokolü” hazırlanacak, bir nüshası numune alınan bayii/üreticiye verilecektir.
- 5.12. Tüketicilerin amatör bir biçimde saksı içerisinde bitki elde etmesi amacıyla hazırlanan ürünler, içerisinde tohum bulunan ancak tohumun doğrudan satılmadığı bir ürün olarak değerlendirilecek ve bu ürünlerin üretim ve ticareti 5553 sayılı Kanun açısından değerlendirilmeyecektir.
- 5.13. Tohumlukların pazarlanmasında izlenebilirliğin sağlanması için pazarlanma ve sevk ile ilgili bütün belgelerde tohumluk parti numarası yer alacaktır.

Tohum Yetiştiricilerinin Denetlenmesi:

- 5.14. Tohum yetiştiricilerinin yıllık denetimi, tohum üretimleri aşamasında yapılan tarla kontrollerine kadar gerçekleştirilecektir.
- 5.15. Tohum yetiştiricilerinin denetlenmesinde yapılacak iş ve işlemler için özel bir form düzenlenmeyecektir.

Tohum İşleyicilerinin Denetlenmesi:

Tohum işleyicilerinin denetimi özellikle tohumların işleme dönemlerinde yapılacaktır.

- 5.16. Tohum üreticilerine ve yetiştiricilerine ait kayıtların ayrı ayrı tutulup tutulmadığı ve yaptığı faaliyetlerin beyan edilen kapasite raporuna uygunluğu denetlenecektir.

Tohum, Fide, Fidan ve Süs Bitkisi Üreticilerinin Denetlenmesi:

- 5.17. Tohum, fidan, fide ve süs bitkisi üreticilerinin denetim zamanları iş yoğunluğuna göre il müdürlükleri tarafından belirlenecektir.
- 5.18. Denetimlerde yetkilendirilen kişi tarafından beyan edilen teknik personelin de hazır bulunması talep edilecektir.
- 5.19. Tohumluk üreticilerinin resmi olarak kayıtlı olduğu il dışında tesislere sahip olması durumunda, bu tesisler yıllık olarak bulunduğu İlin İl Müdürlüğü tarafından denetlenir ve denetim raporunun bir örneği resmi olarak kayıtlı olduğu İlin İl Müdürlüğüne gönderilir.
- 5.20. Denetimlerde üretimler ile ilgili kayıtlar, tesadüfi olarak kontrolör tarafından seçilecek olan en az bir parti üzerinden kontrol edilecektir. Seçilen partinin üretimi, kontrolleri, etiketlenmesi ve pazarlanması ile ilgili bütün kayıtlar incelenecektir.
- 5.21. Tohum üreticisinin depoları kontrol edilip satışa hazır durumdaki tohumluklar incelenecektir. Bu tohumluklarda; çeşitlerin kayıt altına alınmış olup olmadığı, yönetmeliklere aykırı şekilde etiketleme ve ambalajlama yapılıp yapılmadığı kontrol edilecek, sertifikalı olarak üretilecek türlerden olmasına rağmen sertifikasız olarak üretilip satışa sunulduğunun tespit edilmesi halinde Tohumculuk Kanununun 12. Maddesi hükümleri uygulanacaktır.
- 5.22. Sebze tohumu konusunda tohum üretici belgesi sahibi olan üreticilerden mutlaka numune alınarak ilgili sertifikasyon kuruluşlarına denetim numunesi olarak gönderilecektir.
- 5.23. Tohum işleyici belgesi sahibi kişiler ile sözleşme yaparak üretici belgesi alan tohum üreticilerinin denetiminde, sözleşme imzalanan tohum işleyicisinin belgesinin hala geçerli olup olmadığı kontrol edilecektir.

- 5.24. Sebze tohumu üreticilerinde standart tohumluk olarak üretilen partilerden seçilen örnek partiye ait tarla kontrolü, numune alınması ve laboratuvar analizleri ile ilgili belgeler talep edilecektir. Bu partinin hangi sertifikaya dayanılarak gerçekleştirildiği kontrol edilecektir.
- 5.25. Kendi laboratuvar analizini yaparak sebze tohumu üretimi yapan araştırma kuruluşu olan üreticilerin laboratuvar analizleri ile ilgili kayıtları kontrol edilecektir.
- Kendi laboratuvar analizini yaparak sebze tohumu üretimi yapan araştırma kuruluşu olan üreticilerin laboratuvar analizleri ile ilgili kayıtları ve şahit numune bırakıp bırakmadıkları kontrol edilecektir.
- 5.26. Süs bitkisi üreticilerinin kontrolünde belge verilirken ibraz edilen kapasite raporunda yer alan bilgilerin geçerli olup olmadığı kontrol edilecektir.
- 5.27. Tohum üreticilerinin TSÜAB, fidan üreticilerinin FÜAB, fide üreticilerinin FİDEBİRLİK ve süs bitkisi üreticilerinin SÜSBİR 'e üyeliği ile ilgili belgeler kontrol edilecektir.
- 5.28. Denetim sonunda "Üretici Denetim Formu" (EK-3) iki nüsha halinde doldurularak bir nüshası üreticiye verilecektir. Bu formlar, denetimi yapan birimler ve denetim yapılan üreticiler tarafından muhafaza edilecektir.

Tohumluk Bayilerinin Denetlenmesi:

- 5.29. Tohumluk bayileri yılda en az bir defa, tohumluk satışlarının yoğun olduğu dönemde denetlenecektir.
- 5.30. İlçelerde yapılan denetimlerde, en az biri tohumluk kontrolörü olması koşulu ile ilçe müdürlüklerinde çalışan teknik elemanlar tarafından da gerçekleştirilebilir.
- 5.31. Bayilerin Tohum Dağıtıcıları Alt Birliği TODAB 'ne üyelikleri sorgulanacaktır.
- 5.32. Yıllık denetim esnasında (EK-10) da belirtilen sebze türlerinde tohum satışı yapan bayilerden tesadüfi olarak seçilen en az bir sebze çeşidinden numune alınarak sertifikasyon kuruluşuna gönderilecektir.
- 5.33. Türkçe temel bilgileri içermeyen ambalajlarda tohumluk satışı yasaktır. İthal edilen tohumluk paketleri, üzerlerine o türe ait sertifikasyon ve pazarlama yönetmeliklerine göre bulunması gereken asgari bilgileri içeren etiketler eklenerek pazarlanacaktır. Ancak bu kapsamda ithal edilip iç piyasaya arz edilen tohumluk ambalajlarında, orijinal etiketlerin yanında Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliğinde belirtilen Türkçe tanıtıcı bilgilerin yer alacağı bilgi kartı, çıkartma etiketi veya broşürlerin eklenerek piyasaya arz edilen tohumluklarla beraber sunulması gerekmektedir.
- 5.34. Fidan satışı için yetkilendirilen tohumluk bayilerinde, açık köklü fidanları kum alanlarda bekleten bayilerden bekletme alanı ile ilgili son bir yıl içinde alınmış, bekletme alanının karantina etmenleri yönünden arı olduğunu gösteren toprak analiz raporu istenecektir.
- 5.35. Denetim sonunda Tohumluk Bayi Denetim Formu (EK-4) iki nüsha halinde doldurularak bir nüshası bayiye verilecektir. Bu formlar denetimi yapan birimler ve denetim yapılan bayiler tarafından muhafaza edilecektir.

6. PİYASA DENETİMİ İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 6.1. Tohumculuk piyasası denetim faaliyetlerinde temel prensip tohumluk üreticilerinin veya tohumculuk piyasasında görev alan diğer paydaşların cezalandırılması değil, çiftçilerin

standartlara uygun tohumluklara ulaşmasının sağlanması, tohumculuk piyasasından görev alan paydaşların özendirilmesi, uyarılması ve yönlendirilmesi ile tohumculuk piyasasında bilinçli bir biçimde 5553 sayılı Kanun'da belirtilen cezai hükümleri ihlal eden kişilere idari para cezası uygulanması ile cezai işleme konu olan tohumluklarının müsadere edilmesidir.

- 6.2. Piyasa denetimi sırasında yetki belgesi olmayanlar belge almaları yönünde bilgilendirilecek ve uyarılacak, 30 gün içerisinde yetki belgesi almayanların faaliyetine izin verilmeyecek ve 5553 sayılı Kanun gereği cezai işlem uygulanacaktır.
- 6.3. Herhangi bir tohumluk partisinde yapılan analizler neticesinde ortaya çıkan standart dışı bir durumla ilgili kesin karar verilebilmesi için aşağıdaki soruların cevapları aranacaktır.
  - 6.3.1. *Bu standart dışı durum hangi kaynaktan (tohum üreticisi, bayi vb.) oluşmuştur?*
  - 6.3.2. *Bu oluşum tohumluğun doğal bir biyolojik sürecinin sonucunda mı yoksa bilinçli veya kasıtlı bir müdahale sonucunda mı ortaya çıkmıştır?*
  - 6.3.3. *Bilinçli veya kasıtlı olmamakla birlikte sürekli tekrarlanan bir durum mudur?*
- 6.4. Bu talimat ile kontrolörler tarafından tespit edilen sorunlarının kaynağının net belirlenmesi, sürecin doğal ya da kasıtlı olup olmadığı ve sürekli bir durumun olup olmadığının değerlendirilmesi için izlenecek yollar ve yöntemler detaylı ve ölçülebilir bir biçimde açıklanmıştır.

İhbar ve Şikâyetler ile ilgili uygulamalar

- 6.5. Kanun hükümlerine aykırı olarak tohumluk satışı veya faaliyetinin tespit edilmesi durumunda konu il müdürlüğüne bildirilmelidir. Bu bildirimler yazılı veya sözlü olarak yapılabilir.
- 6.6. Yazılı müracaatlarda yazı içerisinde şikâyete konu tohumluğu tespit edilmesini sağlayacak adres bilgileri mutlaka açık biçimde belirtilmelidir. Şikâyete konu faaliyetin gerçekleştiği adresi içermeyen şikâyetler işleme alınmayarak şikâyet sahibine iade edilecektir.
- 6.7. Telefonla ve sözlü olarak yapılan ihbar ve şikâyetler dikkate alınır detaylı bir tutanakla kayda geçirilecektir. Bu tür ihbar ve şikâyetlerde de adres bilgileri ile görüşülen kişilere ait bilgiler gizli tutulmak kaydı ile tutanak altına alınmalıdır.
- 6.8. Bu amaçla yapılan ihbar ve şikâyetler ivedilikle değerlendirilecek ve en kısa zamanda şikâyet adresine intikal edilecektir.
- 6.9. İhbar ve şikâyet adresine her durumda iki teknik personel ile gidilecek ve bu elemanların biri mutlaka tohumluk kontrolörü olacaktır.
- 6.10. İhbar ve şikâyet edilen yerin genel durumu ile ilgili tespitler yapılacaktır. Bu tespitlerde söz konusu dükkân, ofis veya satış yerinde tohumluk satışı yapıldığına ilişkin ilan, afiş vb. somut delillerin varlığı tespit edilecektir. Bu şekilde delil tespiti fotoğraf veya videolarla kayıt altına alınacaktır. İlgili yetki alması konusunda bilgilendirilerek 30 gün süre tanınacak, tohumluk satışı olması halinde tohum yedi emine alınacak, devamında yetki alınması durumunda satışa izin verilecek aksi durumda cezai işlem yapılarak ilgili mahkeme kararı ile tohumların müsadere edilmesine karar verilecektir.
- 6.11. İhbar alanında tohumluk amacıyla hazırlanmış olan ambalajlı, ilaçlı veya etiketli ürün bulunması durumunda bu ürünün miktarı tespit edilecektir. Bu şekildeki ürünler tohumluk olarak kabul edilecek ve kaynağı sorgulanacaktır.

- 6.12. Tespit işleminden sonra bu miktarın ihbar edilen kişinin şahsi ihtiyacından fazla olup olmadığı belirlenecektir. Bu belirleme için kişinin adına kayıtlı olan arazi miktarı ÇKS kayıtlarına göre kontrol edilecek ve türe ait ekim normları dikkate alınarak bu arazi için gerekli miktar hesaplanacaktır.
- 6.13. Tespit edilen ürünün hesaplanan şahsi ihtiyaç miktarından fazla olması durumunda fazla olan miktar tutanakta belirtilecektir. Tespit yapılan yerin bir tüzel kişiliğe ait olması durumunda ÇKS kayıtları o tüzel kişilik adına araştırılacak olup, tüzel kişilik ortaklarının veya hissedarlarının ÇKS kayıtları dikkate alınmayacaktır.
- 6.14. Tespit yapılan kişinin ürünleri ekim yaptıktan sonra ÇKS kaydı yaptıracağını beyan etmesi halinde şahsi ihtiyaçtan fazla olduğu tespit edilen miktar tutanakla yediemin için işyeri sahibine teslim edilecek ve gerekli ÇKS kayıtlarının ibraz edilmesi için 3 ay süre verilecektir. Bu süre sonunda gerekli bilgi ve belgelerin ibraz edilmemesi halinde tohumlukların müsadere ve cezai işlem için gerekenler yapılacaktır. ÇKS belgeleri ibraz edilmesi halinde belgeler dosyaya konulacak ancak 6 ay sonra Bakanlık ÇKS sisteminden tekrar kontrol edilecektir. ÇKS sisteminde yapılan ikinci kontrolde söz konusu arazilerde farklı türlerin olması durumunda gerekli cezai işlemler yapılacaktır.
- 6.15. İhbar yerinde ihbar edilen kişilerin geriye dönük olarak faturaları kontrol edilecek, tohumluk satışının yapıldığını ispat eden faturalar bulunması halinde bu faturaların onaylı fotokopileri alınacak ve bu faturalara istinaden cezai işlemler yapılacaktır.
- 6.16. İhbar yerinde ambalajlı ve etiketli tohumluklar bulunması halinde bu tohumlukların kayıtlı olan bir çeşide ait olup olmadığı incelenecek ve şahsi ihtiyaç hesaplaması bu tohumluklar için de aynı şekilde yapılacaktır. Kayıtlı olmayan çeşitlerin bulunması halinde bu tohumluklar yediemine alınacak ve müsadere işlemleri başlatılacaktır.
- 6.17. İhbar edilen kişinin yetkilendirilmiş bir kişi olması halinde yetkilendirmeye esas şartların devam edip etmediği de tutanaklarda belirtilecek, devam etmemesi halinde yönetmeliğin ilgili maddelerine göre işlem yapılacaktır.
- 6.18. Bayilerde ve ihbar edilen yerlerde, açılmış veya tağşiş edilmiş ambalajlar içerisinde tohumlar, tohumluk ambalajlarının birden fazla dikiş ve etiketlerin üzerinde birden fazla dikiş izi olup olmadığı kontrol edilecektir. Tohumluk ambalajlarında veya etiketlerde birden fazla dikiş izinin veya etiketin sökülüp tekrar takıldığına ilişkin somut delillerin tespit edilmesi halinde bu ambalajlar tağşiş edilmiş ambalaj olarak kabul edilerek ambalajlar fotoğraf ile kayıt altına alınacak ve bu ambalajlarla ilgili olarak tespit edilen tohumluk bayilerine gerekli cezai işlemler yapılacaktır.
- 6.19. Denetim yapılan yerlerde açıkta tohum satışı tespit edilmesi halinde denetim yapılan yere gerekli cezai işlem uygulanacaktır.

Numune alma ve sonuçların değerlendirilmesi ile ilgili işlemler;

- 6.20. İllere göre denetim amacıyla alınacak olan numune sayıları Ek-10'da verilmiş olup, özellikle tohumluk ticareti yüksek olan dönemlerde belirtilen sayılarda numune alınarak ilgili tohumluk sertifikasyon kuruluşuna analiz amacıyla gönderilecektir.
- 6.21. Ek- 10'da belirtilen türler haricinde il müdürlüğü il sınırlarında önemli ticari hacmi bulunan türlerde toplam ticarete sunulan tohumluk parti sayısının % 5 i civarında numune alarak ilgili tohumluk sertifikasyon kuruluşuna analiz amacıyla gönderilecektir.

- 6.22. İl müdürlükleri istedikleri türlerde her zaman EK-10' daki tabloda yer alan numune sayısından fazla numune alarak denetim amacıyla ilgili sertifikasyon müdürlüklerine göndermeye yetkilidir.
- 6.23. EK-10'da yer alan numune denetimi programı çerçevesinde alınacak numuneler bayilerden alınacaktır. İl müdürlükleri ihbar, şikâyet veya rutin iş programı dâhilinde istedikleri bayide veya üreticide denetim yapma ve numune alma yetkisine haizdir.
- 6.24. Denetim sırasında tespit edilen tohumluklardan alınan numuneler bu miktar için geçerli olup tohumluk partisinin tamamını veya numune alınan yerdeki bütün miktarı temsil etmez.
- 6.25. Analiz sonuçları neticesinde tohumlukların **safiyet yönünden** standartları karşılamadığının tespit edilmesi halinde;
- 6.25.1. Tohumluk üreticisine bilgi verilerek numunenin temsil ettiği tohumlukların piyasadan çekilmesi istenecektir. Bu sonuçlar tohumluk üreticisinin yetki aldığı il müdürlüğüne gönderilecektir. Aynı firmanın aynı türe ait farklı tohum partilerinden aynı yıl içerisinde üç ve daha fazla sayıda safiyet ile ilgili benzer sonucun gelmesi durumunda, üreticinin yetki aldığı il müdürlüğü tarafından gerekli idari para cezası işlemi uygulanacaktır.
- 6.25.2. Tohumluk üreticisinin kayıtlı olduğu il müdürlüğüne üreticiden bu partiye ait dağıtım bilgileri alınarak ivedilikle dağıtım planına göre satışın yoğun yapıldığı bölgelerdeki ilgili il müdürlüklerinden denetim istenecektir. Diğer illerde aynı partide yapılacak olan denetimlerde safiyet yönünden standartlara aykırılık durumunda, **denetime konu tohumluk miktarının** müsaderesi için gerekli işlemler yapılacak ancak **yeni bir ceza işlemi uygulanmayacaktır.**
- 6.25.3. Bahse konu partiye ait dağıtım bilgileri istenen tohumlukların dağıtılmış olması ve toplanamaması durumunda; ileride safiyet yönünden ortaya çıkacak mağduriyetlerin önlenmesi bakımından bu durum tüm belgeleri ile birlikte tutanağa bağlanarak bu bilgi arşivde tutulacaktır. Bu sonuçlar tohumluk üreticisinin yetkilendirildiği il müdürlüğüne gönderilecektir. Bu sonuçlar 5553 sayılı kanununun 11. Maddesi kapsamında yapılacak başvurularda ilgilisi ile paylaşılacaktır.
- 6.26. Analiz sonuçları neticesinde tohumlukların **çimlenme yönünden** standartları karşılamaması halinde; bayide bu duruma neden olabilecek fiziki ortamların olup olmadığı incelenecektir. Uygun olmayan ortamların tespiti hainde bayiden farklı numuneler alınarak analize gönderilecek, bu analizlerde de benzer sonuçların çıkması halinde sorumluluğun bayiye ait olduğu kararı verilerek gerekli cezai işlemler yapılacaktır. İkinci analizlerde standartlara uygun sonuçların çıkması halinde analiz sonuçları bayinin dosyasında muhafaza edilecektir. Çimlenme standartları düşük çıkan numunenin temsil ettiği miktara ait bayide tespit edilen tohumluklar üreticiye iade edilecektir. Analizleri tamamlandıktan sonra sonucun bir nüshası da tohumluk üreticisine gönderilecektir.
- 6.27. Yapılan analizlerde çimlenme oranının düşük çıkması durumunda; ilk olayda cezai işlem uygulanmayacak olup bu sorunun nereden kaynaklandığının tam olarak tespiti gerekmektedir. Çimlenme problemleri ile karşılaşılması durumunda aynı bayiden farklı dönemlerde alınacak numunelerde çimlenme sorunu çıkması durumunda cezai işlem bayiye uygulanacaktır. Çimlenme standartlarının üreticiden kaynaklı olduğu yönünde bir şüphe edinilmesi durumunda üreticinin bulunduğu il müdürlüğüne bilgi verilerek

üreticide bulunan şahit numunenin analize gönderilmesi ve sonucundan bilgi verilmesi istenecektir. Üreticide bulunan şahit numunenin de standartların altında çıkması durumunda üreticiye cezai işlem uygulanacaktır. Şahit numunenin standartlara uygun çıkması halinde analiz raporu bayide saklanacaktır.

- 6.28. Bir bayide aynı yıl içerisinde farklı partilere ait en az 3 numunede çimlenmeden kaynaklanan sorunlar çıkması halinde bu durumun “Bilinçli veya kasıtlı olmamakla birlikte sürekli tekrarlanan” bir durum olduğu sonucuna ulaşılarak bayiye gerekli idari para cezası işlemi uygulanacaktır.
- 6.29. TODAB ve TSÜAB tarafından üyelerine piyasa denetimi işlemleri ile ilgili olarak eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılacak, tohumluk kontrolörleri bu çalışmalarda eğitimci olarak görev alacaklardır.

7. CEZA UYGULAMALARI

- 7.1. Söz konusu kanunun 12. maddesinin son paragrafında *“Bu maddede belirtilen idarî para cezaları, o yerin en büyük mülkî amiri tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hâllerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. Bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları, 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.”* hükmü yer almaktadır.
- 7.2. Tohumculuk Kanununda yer alan idari para cezalarının uygulanmasında, 31.03.2005 tarihli ve 25772 sayılı mükerrer sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5326 sayılı **“Kabahatler Kanunu”** ve bu Kanun'un uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlendiği 12.05.2007 tarih ve 26520 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 442 Seri Nolu Tahsilât Genel Tebliği hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.
- 7.3. Tohumluk kontrolörü, işyerinin veya kontrol edilen tohumluk partisinin 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun 12. maddesi hükümlerine uymadığını denetimle tespit ettiği takdirde idari para cezası kararı formunu (EK-5) düzenleyecektir. Bu formun ayrıntılı ve çok net bir biçimde düzenlenecek olup işyerinde yapılan denetimde düzenlenen tutanaklar Olur'a eklenecektir.
- 7.4. Formun dayanak bölümüne “Tohumculuk Kanunu'nun 12. Maddesi” gibi genel bir ifade yazılmayacak, dayandırılan fıkra, bent veya cümle açık bir biçimde yazılacaktır. Bir ceza işlemine yalnızca bir bent yazılacaktır.
- 7.5. İdari para cezası kararı denetimi yapan teknik elemanlar (biri mutlaka Tohumluk kontrolörü olmalı) tarafından düzenlenecek, şube müdürü ve il müdürü tarafından imzalanarak Valilik Oluruna sunulacaktır. Ceza düzenleyen kontrolör ile Onay makamı arasında kalan ve formda yer almayan makamlar ceza işlemini paraflayacaktır. Valilik makamının yetki devri yapması halinde, kaymakamlar veya vali yardımcıları cezaları onaylayabilecektir.
- 7.6. İdari para cezası kararı, cezai işlem uygulanan kuruluşa bir yazı ekinde (EK-6) ve Tebliğ Zarfı (EK-7) içinde taahhütlü olarak gönderilecek ve kararın ilgiliye tebliğ edildiğine dair tebligat belgesi ilgilinin dosyasında muhafaza edilecektir.

- 7.7. İdari para cezası, tebliğ tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde illerde muhasebe müdürlükleri ilçelerde ise mal müdürlüklerine ödenmelidir.
- 7.8. Peşin ödeme yapılmak istenmesi halinde, idari para cezası tutarında 1/4 oranında indirim uygulanacaktır. Peşin ödemelerin tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde muhasebe müdürlüğü/mal müdürlüğüne yapılması ve peşin yatırılan ödenti makbuzunun fotokopisinin mutlaka İl Müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir. Bu süreden sonra yapılan ödemelerde peşin ödeme indirimi uygulanmayacaktır.
- 7.9. İdari para cezası verilen kişi / kurumun ekonomik olarak ödeme güçlüğü içinde bulunması halinde taksitlendirme yapılabilir. Taksitlendirme talebi başvurusu, idari para cezası kararının tebliğini müteakip 15 gün içerisinde Valiliklere (il / ilçe müdürlükleri) yapılır. Taksitlendirme kararı verildiği takdirde idari para cezasının ilk taksitinin tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde, idari para cezasının ¼'ü tutarında peşin olarak muhasebe müdürlüğü / mal müdürlüğüne ödenmesi ve ödenti makbuzunun il/ilçe müdürlüğüne en kısa sürede ibraz edilmesi gerekmektedir. Taksitlendirme bir yıl içerisinde 4 eşit taksit şeklinde yapılabildiğinden, kalan 3 taksitin idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren 1 (bir) takvim yılı içerisinde idarece belirlenecek sürelerde ödemesi yapılmalıdır. Taksitlerin muhasebe müdürlüğü / mal müdürlüğüne yatırılması ve makbuz fotokopilerinin il/ilçe müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde cezanın kalan miktarının tamamı tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine bildirilir.
- 7.10. İdari para cezası kararının ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 7 (yedi) gün içinde ilgili İdare mahkemesine başvuru yoluna gidebilir. Kararın ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 7 (yedi) gün içinde idare mahkemesine başvurulmadığı takdirde bu sürenin bitiminde idari yaptırım kararları kesinleşir. Mücbir bir sebebin varlığı dolayısıyla bu sürenin geçirilmiş olması halinde bu sebebin ortadan kalktığı tarihten itibaren en geç yedi gün içinde karara karşı başvuruda bulunulabilir. Bu başvuru kararın kesinleşmesini engellemez ancak mahkeme yerine getirmeyi durdurabilir. Mahkemenin başvuruyu usulden kabulü halinde, dilekçenin bir örneği İl Müdürlüğüne mahkeme tarafından iletilecektir. İl müdürlüğü, başvuru dilekçesinin tebliğ tarihinden itibaren en geç 15 (on beş) gün içinde mahkemeye cevap verir. Başvuru konusu idari yaptırıma ilişkin işlem dosyasının tamamının bir örneği, cevap dilekçesi ile birlikte mahkemeye verilir. Mahkeme, işlem dosyasının aslını da ilgili kamu kurum ve kuruluşundan isteyebilir. İdari yaptırım kararının kesinleşmesi üzerine ödemeler, ilgili vergi dairesinin hesabının bulunduğu bankalara veya vergi dairelerine yapılacaktır.
- 7.11. Kesinleşen para cezalarının ödemeleri vergi dairelerine yapılır. Ödeme veya kesinleşme süresinde ödenmeyen idari para cezası kararları kesinleşeceğinden durum bir yazı ile (Ceza Kararı, Denetim Raporu, Tebliğ alındısı, Tebligat yazısının fotokopilerinin onaylı birer sureti) tahsil için borçlunun bağlı bulunduğu vergi dairesine gönderilir (EK-8). İlgili vergi dairesine tahsili için bir yazı ile gönderilen Ceza Kararı, Denetim Raporu, Tebliğ Alındısı, Tebligat yazısının fotokopilerinin onaylı birer sureti il müdürlüğünde ilgilinin dosyasında tutulur. Talep edildiği takdirde başvuru yoluna gidilen idare mahkemesine onaylı birer örnekleri gönderilir.
- 7.12. İdari para cezaları Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılarak uygulanacaktır. Ceza miktarları her yıl Genel Müdürlük tarafından illere bildirilecektir.
- 7.13. Tohumculuk Kanunu hükümlerine göre düzenlenen idari para cezaları ile faaliyetten men kararları, kararın onayı tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde Genel Müdürlüğe

iletilecektir. Bu bildirimlerde cezaya itiraz edilip edilmediği, tohumluklara el konulup konulmadığı, el konulmuş ise miktarı ve müsadere kararının verilip verilmediği açıkça yazılacaktır. Müsadere veya mahkeme ile ilgili nihai kararlar da ayrıca Genel Müdürlüğe bildirilecektir.

- 7.14. İtiraz üzerine başlatılan mahkeme süreçleri de dâhil olmak üzere bütün süreçleri tamamlanmış olan idari para cezaları, ceza alanların yetkilendirildiği il müdürlüğüne ceza formları ve varsa mahkeme kararları ile birlikte cezayı uygulayan il müdürlüğü tarafından bildirilecektir.
- 7.15. Faaliyetten men cezası sadece üretici belgesinin düzenlendiği, diğer bir deyimle yetkilendirmenin yapıldığı il müdürlüğüne verilecektir. Bu kararlar için Valilik Makamından Olur alınacak ve EK-7 te belirtilen tebliğ zarfı ile tebligat yapılacaktır. Söz konusu karara ait bütün belgeler dosyalarda muhafaza edilecek ve talep edilmesi halinde onaylı birer örneği mahkemeye gönderilecektir.
- 7.16. Aynı kanununun 12. maddesine göre yetkili mahkeme tarafından ele geçirilen tohumlukların müsadere karar verilmesi ve kararın kesinleşmesi durumunda, tohumlukların imhası veya başka biçimde değerlendirme (denemelerde veya projelerde kullanılması, ticari olmayan amaçlarla ekimi vb.) kararına il müdürlükleri yetkilidir. İl müdürlükleri tohumlukların imhasına karar verirse imha ile ilgili maliyetleri EK-5 da belirtilen şekilde karar düzenleyerek ilgili firmaya tebligatla bildirecektir.

8. TOHUMLUK İTHALATI VE İHRACATI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 8.1. Tohumluk İthalatı Uygulama Genelgesi'nin 9 ncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ithalat ön izin işlemleri tohumluk sertifikasyon müdürlükleri ve yetki devredilen il müdürlükleri tarafından yürütülür.
- 8.2. İthalat ön izin başvurusu sırasında ibraz edilen yabancı dildeki belgelerin tercümesi ithalatçı tarafından yapılabilir. Ancak ithalat ön iznini düzenleyen müdürlük, gerekli gördüğü durumlarda bu belgelerin yeminli tercümanlar tarafından tercüme edilmesini isteyebilir.
- 8.3. ISTA-Orange sertifikası bulunmayan veya bu sertifikaları düzenleyemeyen ülkelerden yapılan tohumluk ithalatlarında; ülkemiz gümrük bölgesine gelen tohumluklara ithalat ön izni verilebilmesi için, ithalatçı firmanın başvurusuna istinaden il müdürlüklerindeki yetkili kontrolörler tarafından ISTA kuralları çerçevesinde numune alınarak TTSM'ye gönderilir. Analiz sonuçlarına göre ISTA-Orange sertifikasında yurt içi standartları sağlayan tohumluklara ithalat ön izni düzenlenecektir.
- 8.4. Bitki sağlığı sertifikası ithalat ön izni aşamasında talep edilmeyecek, ithalatın gerçekleşmesi durumunda ithalatçı tarafından, ithalatın gerçekleştirildiği Müdürlüğe veya Zirai Karantina Müdürlüğüne ibraz edilecektir.
- 8.5. İslahçı ve deneme materyallerine ithalat ön izni düzenlenirken lot numarası aranmayacaktır. Diğer tohumluk partilerine ait varsa parti numarası veya referans numarası lot numarası olarak kabul edilecektir.
- 8.6. İthalatçı kuruluş, bitki sağlığı kontrollerinin yapılması amacıyla denemenin kurulacağı ilin Bakanlık İl Müdürlüğüne başvurarak deneme parsellerini gösteren belge, kroki vs. gibi belgeleri teslim eder. Bu parsellerin her türlü kontrol ve raporlama işlemleri 5996 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı çerçevesinde yürütülür.

- 8.7. Deneme parselleri ile ilgili tutulan raporun bir örneği ithalatçı kuruluş tarafından ithalat ön iznini düzenleyen Müdürlüğe verilir.
- 8.8. Denemeler ithalatın gerçekleştiği üretim sezonunda kurulur. Herhangi bir sebeple ithalatın gerçekleşmemesi veya denemenin kurulmaması halinde bu durum ithalat ön iznini düzenleyen Müdürlüğe bildirilir ve denemeler bir sonraki üretim sezonunda kurulabilir. Bu süre sonunda denemelerin kurulmaması veya ithalat ön iznini düzenleyen Müdürlüğe bildirim yapılmaması halinde 5553 sayılı Kanunun 12. Maddesine göre işlem yapılır.
- 8.9. Tohumluk patates ithalatlarında, tohumluk etiketleri ile beyan edilen belgede yer alan bilgilerin birbirleri ile uyumlu olup olmadığının tespiti için, giriş gümrüğünün bulunduğu ildeki Bakanlık il müdürlüğü kontrolörleri tarafından ithal edilecek tohumlukların gümrükte kontrolleri yapılır.
- 8.10. Tohumluk patates ithalatlarında, ithalatçı tarafından düzenlenecek kontrol belgelerinde “Şarj no” bölümüne “lot/parti no” girilecektir.
- 8.11. İthalat ve ihracat istatistik cetvelleri, genelgeler ekinde yer alan formlara göre eksiksiz düzenlenerek Genel Müdürlüğe gönderilecek olup; bu formlara herhangi bir liste ilave edilmeyecektir. İstatistik cetvellerinde “muhtelif, sebze, meyve vb.” gibi çoğul ifadeler kullanılmayıp, ayrıntılı şekilde tür ve çeşit adları belirtilecektir.
- 8.12. Gümrük vergisi konusunda karşılaşılan sorunlardan dolayı, ithalat ön izin yazılarında ithalat amacı belirtilirken “üretim amaçlı ithalat” yerine “çoğaltım amaçlı ithalat” ifadesi kullanılacaktır.
- 8.13. İthalat ön izin başvurusunda, ithal edilmek istenen ebeveynlerin adının beyanı yeterli olup; bu ebeveynlerden üretilecek hibrit çeşidin isminin ön izin aşamasında beyan edilme zorunluluğu yoktur.
- 8.14. İhracat amacıyla ithal edilen tohumlukların, ithalatı takip eden 2 (iki) üretim sezonu içinde ihraç edilmemesi durumunda, ithalat ön iznini düzenleyen müdürlüğe bilgi verilir. Firmanın gerekçesi uygun bulunması halinde bu süre bir üretim sezonu uzatılabilir.
- 8.15. İthalat ve ihracat istatistik cetvellerinin düzenlenmesinde, kaplanmış tohumluklarda “miktar” olarak kaplanmamış tohumluğun miktarı belirtilecektir.
- 8.16. Deneme amaçlı ithalatlarda, ithalatçı firmadan GDO ve Zirai Karantina Analizleri için gerekli numune miktarı için yazı talep edilmeyecek, Bitki Karantinası Numune Alma Talimatı ile Tohumlarda GDO Analizi İçin Numune Alma Talimatı’nda belirlenen numune miktarları dikkate alınacaktır.
- 8.17. Her bir kontrol belgesi için ayrı ayrı ithalat ön izin başvurusu yapılır. Ancak, ithalatçı firma, tek bir kontrol belgesinde birden fazla fatura/proforma fatura ile ithalat ön izin başvurusu yapabilir.
- 8.18. Tohumluk İhracat Formunda yer alan “Sertifika (varsa)” kısmında; ihracat ön izin başvurusunda sertifika veya analiz raporu/belgesi beyan edilmesi zorunlu olan türlerde sunulan sertifika, analiz raporu/belgesi belirtilecektir.
- 8.19. İhracat ön izni düzenlenen ihracatçı, ihracat işlemini ön izin miktarını aşmamak şartıyla farklı zamanlarda ve parti parti gerçekleştirebilir.
- 8.20. Tohum ihracatlarında kayıtlı olma şartı aranmadığından, kayıtsız çeşitlere ait tohumluklara, İhracat Başvuru Formu’nda “çeşit adı” belirtilmeden “tür adı” ile ihracat ön izni düzenlenir.

- 8.21. Gerçek kişiler tarafından gerçekleştirilecek ihracatlarda, "T.C. Kimlik No" "Vergi Numarası" yerine kullanılacaktır.
- 8.22. Tohumluk ihracatında bitki sağlığı denetimleri için; Zirai Karantina Müdürlüğü bulunan (Ağrı, Ankara, Antalya, Artvin, Bursa, Hatay, İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun, Şırnak, Trabzon) illerden yapılacak ihracat işlemlerinde, ön izin yazısının bir sureti Zirai Karantina Müdürlüğüne gönderilir. Zirai karantina müdürlüğü bulunmayan illerde ise bu işlem İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi tarafından yürütülür.
- 8.23. İhracat amaçlı ithal edilen tohumluklara ihracat ön izni düzenlenmesinde, bu tohumluklara daha önce ithalat ön iznini düzenleyen kuruluş yetkilidir. İl müdürlüklerinden yapılan ihracatlarda firma tarafından taahhütname verilerek, ihracata konu olan tohumluğun daha önce ihracat amaçlı ithal edilen tohumluk olmadığı garanti edilir.
- 8.24. Re-export amaçlı ithal edilecek tohumluklar, eğer ülkemizde herhangi bir işleme tabi tutulmadan doğrudan ihraç edileceklerse 1 (bir) ay; eleme, ilaçlama ve paketleme vb. işleme tabi tutulacaksa en geç 2 (iki) ay içerisinde ihraç edilmek şartıyla ithal edilebilir. Bu tür ihracatlarda, ihracatçı firmadan söz konusu tohumlukları belirtilen süre içinde ihraç edeceğine dair taahhütname talep edilir.
- 8.25. İhracatçı firmanın talebi halinde, gümrükleme işlemleri ile zirai karantina işlemleri farklı illerden yapılabilir. Bu durumda; ihracat ön izin yazısının birer nüshası zirai karantina müdürlüğüne veya zirai karantina müdürlüğü bulunmayan yerlerde il müdürlüğü ile Gümrük Müdürlüğüne gönderilir.
- 8.26. İhracata yönelik ithal edilecek tohumluk patates çeşitleri ülkemizde tescilli ise en az orijinal kademedede olmak zorundadır. İhracata yönelik ithal edilen tohumluk patatesler bir üretim sezonunda ihraç edilmek zorundadır. İhracata yönelik ithal edilen tescilsiz tohumluk patates çeşitleri her ne sebeple olursa olsun ihraç edilemez ise mutlaka tohumluk kontrolörü nezaretinde imha edilerek düzenlenen imha tutanağı ithalat ön iznini düzenleyen kuruluşa gönderilecektir.
- 8.27. Çoğaltım amacıyla ithal edilen ebeveyn tohumluklar yine ebeveyn olarak ihraç edilmek istenirse, ithalat ön izni aşamasında ibraz edilen sertifikanın ihracat başvurusunda sunulması zorunludur.
- 8.28. Tütün üretimi amacıyla ithal edilecek tütün tohumluklarında kayıtlı olma şartı aranmaz. Ancak ithal edilecek tohumlukların; ülkemizde hiçbir şekilde ticarete konu edilmeyip sadece tütün üretiminde kullanılması şartıyla ithalatına izin verilir.
- 8.29. İthalatçı kuruluş, tek bir müracaat dilekçesi ile aynı anda deneme ve demonstrasyon amaçlı tohumluk ithalat ön iznine başvurabilir.
- 8.30. Tarımsal sanayiye dayalı üretim yapan kuruluşlar tarafından ithal edilen tohumlukların ekimi il/ilçe müdürlüğü gözetiminde yapılacaktır.

9. ÖZEL TOHUMLUK ÜRETİM ALANLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

- 9.1. Tohumlukların Yetiştirileceği Özel Üretim Alanlarının Özellikleri ve Bu Alanlarda Uyulması Gereken Kuralların Belirlenmesine Dair Yönetmelik çerçevesinde yapılacak olan özel tohumluk üretim alanı ilan edilme başvuruları il müdürlüklerine belirli bir köy ya da mevki üzerinden yapılacak, başvuru esnasında tek tek üretim parsellerine ilişkin bilgiler talep edilmeyecektir.

- 9.2. Komisyon özel tohumluk üretim alanı ilan edilme ile ilgili talepleri en kısa zamanda değerlendirerek karara bağlayacaktır. Karar verilerek özel tohumluk üretim alanı ilan edilen köy ya da mevkilerde üretim yapmak isteyen üreticilerin il müdürlüğüne son müracaat tarihi belirtilecektir.
- 9.3. Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde birinci fıkrası (b) bendine göre üreticiler özel tohumluk üretim alanı ilan edilen köy ya da mevkilerde yapılacak üretimleri için yetiştiricilerle teknik esasları ve hukuki sorumlulukları içeren sözleşme yapmakla mükelleftir.
- 9.4. Üreticiler özel tohumluk üretim alanında yapacakları üretimlerle ilgili Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde birinci fıkrası (c) bendinde belirtilen bilgi ve belgeleri il müdürlüğüne ilan edilen son müracaat tarihinden önce liste halinde verecektir.
- 9.5. İlan edilen son müracaat tarihinden sonra özel tohumluk üretim alanı için yapılacak müracaatlar kabul edilmeyecek bu tarihten sonra il müdürlüğüne özel üretim alanı için yapılacak müracaatlara ilişkin üretim parselleri bu yönetmelik kapsamında değerlendirilmeyecektir.

10. GENEL HUSUSLAR

- 10.1. Bu talimat ekinde yer alan formlar Bakanlığımız internet sitesinden elektronik olarak indirilebilir.
- 10.2. Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenecek standart belge örnekleri <https://www.tarim.gov.tr/Konular/Bitkisel-Uretim/Tohumculuk/Formlar> internet adresinde yer almaktadır. Bu belge örneklerine bağlı kalınacaktır.
- 10.3. Bu talimat çerçevesinde yürütülen tohumculuk faaliyetleri ile ilgili bilgiler, Genel Müdürlüğümüz internet sitesinde bir örneği yer alan Yıllık Tohumculuk Faaliyetleri Raporuna işlenerek en geç her yılın ocak ayı sonunda Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

11. YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN TALİMATLAR

Bu talimatla birlikte; 2018/05 sayılı Tohumculuk Hizmetleri Uygulama Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

SERTİFİKASYON KURULUŞLARI SORUMLULUK ALANLARI

Adana TSTM	Antalya TSTM	Beydere TSTM	Çayırova TSTM	Samsun TSTM	TTSM ¹
Adana	Afyon	Aydın	Bartın	Ağrı	Ankara
Batman	Antalya	Balıkesir	Bilecik	Amasya	Çankırı
Bitlis	Burdur	Çanakkale	Bursa	Artvin	Kayseri
Diyarbakır	Isparta	Denizli	Bolu	Ardahan	Kırşehir
Gaziantep	Karaman	İzmir	Düzce	Bayburt	Nevşehir
Hakkâri	Konya	Kütahya	Edirne	Bingöl	Niğde
Hatay		Manisa	İstanbul	Elazığ	Kırıkkale
K.Maraş		Muğla	Karabük	Erzincan	
Kilis		Uşak	Kırklareli	Erzurum	
Mardin		Eskişehir	Kocaeli	Giresun	
Mersin			Sakarya	Gümüşhane	
Osmaniye			Tekirdağ	İğdır	
Siirt			Yalova	Kars	
Şanlıurfa			Zonguldak	Kastamonu	
Şırnak				Malatya	
Van				Muş	
Aksaray				Ordu	
				Rize	
				Samsun	
				Sinop	
				Sivas	
				Tokat	
				Trabzon	
				Tunceli	
				Çorum	
				Yozgat	
				Adıyaman	

¹ Meyve ve Patates sertifikasyonu ile ilgili belgeler bütün illerden sadece TTSM 'ye gönderilecektir.

Sertifikasyon Kuruluşu:Yılı ² :

Tohumluk Partisinin				Sertifikanın/Raporun				
Parti No	Tür	Çeşit	Üretici	Çeşidi ³	Sınıfı ve Kad. ⁴	Tarihi	Numarası	Miktarı (kg) ⁵

¹ Tohum sertifikaları için kullanılacak form.

² Sertifika tarihi itibarı ile veriler girilecek olup, tohumluk numunesinin kuruluşu geldiği tarih esas alınmayacaktır.

³ Sertifikanın Yurtiçi, OECD veya ISTA sertifikası olup olmadığı girilecektir.

⁴ Sertifikanın sınıfı ve kademesi iki harf veya rakamla girilecektir. Örneğin, SE, ÖT, E1, T1, O1, S2

⁵ Adet olarak sertifikalandırılan tohumlar (Örn. Doku kültürü patates) kg'a çevrilecektir.

Sertifikasyon Kuruluşu:**Yılı :**

Tohumluk Partisinin							Sertifikanın		
Üretim İli	Parti No	Tür	Anaç	Çeşit	Üretici	Niteliği ²	Sınıfı ve Kad. ³	Tarihi	Miktarı (Adet)

¹ Fidan ve fide sertifikaları için kullanılacak form.

² Üretim Materyali veya fidan seçeneklerinden birisi girilecektir. Nihai fidan olarak kullanılmayacak köklü anaçlarda üretim materyali olarak belirtilecektir.

³ Standart veya sertifikasyon kademeleri girilecektir. ST, ÖT, T, S

ÜRETİCİ DENETİM FORMU

Tohum Üretici Belge Tarih ve No	Fide Üretici Belge Tarih ve No	Fidan Üretici Belge Tarih ve No	Süs Bitkisi Üretici Belge Tarih ve No
Ticaret Unvanı			
Adresi			
Teknik Personeller	Adı Soyadı:	TC Kimlik No:	
	Adı Soyadı:	TC Kimlik No:	
Donanım Varlığı	Devam ediyor mu? ☐ Evet - ☐ Hayır Hayır ise eksiklikler;		
	Eksikliklerin giderilmesi için verilen son tarih:		
Alt Birlik Üyeliği	Alt Birliğe üyelik belgesi var mı? ☐ Evet - ☐ Hayır Evet ise, Üye No: Hayır ise, belgenin ibraz edilmesi için verilen son tarih:		
Tohum İşleyicisi (Bu bölüm yalnızca tohum üreticileri için doldurulacaktır)	Sözleşme imzalanan tohum işleyicisi : Tohum İşleyicisinin Belge No : Geçerlilik süresi uygun mu? ☐ Evet - ☐ Hayır		
Laboratuvar Belgeleri ve Sertifika Kayıtları(Bu Bölü Yalnızca Sebze Konusunda Yetkilendirilen Tohum Üreticileri için doldurulacaktır.	Tohumluk Partilerinin Laboratuvar Analizleri var mı ? ☐ Evet - ☐ Hayır Analizi yapan kuruluş Kendisi/..... Seçilen Tohum Partisi Numarası Kaynak Sertifika No:		
Tespit Edilen Eksiklikler ve Açıklamalar			

..../..../..... tarihinde yukarıda belirtilen adreste, 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği'nin 27. maddesi ve ilgili mevzuatlara göre denetim yapılarak, düzenlenen bu tutanak imza altına alınmıştır.

Denetim ve Kontrol Yapanlar _____ :

Adı Soyadı :

Ünvanı :

İmza :

Sorumlu Yönetici _____ :

(Firma Kaşesi)

TOHUMLUK BAYİ DENETİM FORMU

Belge No	Tohum	Fide	Fidan
Ticaret Unvanı-Adresi			
Teknik Personel	Adı Soyadı:	TC Kimlik No:	
Donanım Varlığı	Devam ediyor mu? ☐ Evet - ☐ Hayır Hayır ise eksiklikler; Eksikliklerin giderilmesi için verilen son tarih:		
Alt Birlik Üyeliği	Alt Birliğe üyelik belgesi var mı? ☐ Evet - ☐ Hayır Evet ise Üye No: Hayır ise belgenin ibraz edilmesi için son tarih:		
Alınan Numune Bilgileri	Denetim sırasında Numune alındı mı? ☐ Evet - ☐ Hayır Alınan numuneye ait tohumluğun: Üreticisi veya ithalatçısının Ticari Adı: Türü : Çeşidi : Parti numarası :		
Bayideki Fiziksel Koşullar ile İlgili Bilgiler	Tohumlukların standardının düşmesine etki edecek herhangi bir unsur mevcut mu? ☐ Evet - ☐ Hayır Evet ise unsur hakkında açıklama: Olumsuzluğun giderilmesi için verilen son tarih:		
Toprak Analiz Raporu(Bu bölüm fidan konusunda yetkilendirilen bayiler için doldurulacak)	Fidan Bekletme Alanının karantina etmenlerinden ari olduğunu gösteren toprak analiz raporu var mı? ☐ Evet - ☐ Hayır Hayır ise beyan edilmesi gereken son tarih:		
Bayide Satılan Tohumluklarla İlgili Tespitler	Sertifikasız tohum satılıyor mu? ☐ Evet - ☐ Hayır Evet ise üretici firma adı, tohumluğun tür ve çeşidi: Satılan tohumların ambalaj ve etiketleri yönetmeliklere uygun mu? ☐ Evet - ☐ Hayır Ambalajı ve etiketi uygun olmayan tohumun tür ve çeşidi üretici firma adı: İkinci yılda satılan tohumluk mevcut mu ☐ Evet - ☐ Hayır Analiz Raporu var mı? ☐ Evet - ☐ Hayır İkinci yıl satılıp Analiz Raporu olmayan tohumluğun Üretici Firmasının Ticari Adı, Tohumluğun tür çeşit ve miktarı:		
Tespit Edilen Diğer Eksiklikler			

..../..../..... tarihinde yukarıda belirtilen adreste, 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği'nin 27. maddesi ve ilgili mevzuatlara göre denetim yapılarak, düzenlenen bu tutanak imza altına alınmıştır.

Denetim ve Kontrol Yapanlar _____ :

Adı Soyadı :

Unvanı :

İmza :

Sorumlu Yönetici _____ :

(Firma Kaşesi)

T.C.
..... VALİLİĞİ
TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ
İDARİ PARA CEZASI KARARI

PARA CEZASININ MUHATABI

İşyerinin Unvanı	
Bağlı Bulunduğu Vergi Dairesi: Vergi Numarası	
Adresi	
İşyeri Yetkilisi Adı - Soyadı T.C. Kimlik Numarası	
Sorumlu Teknik Personel Adı - Soyadı T.C. Kimlik Numarası	

KESİLEN PARA CEZASININ

Nedeni:	
Yasal Dayanağı:	5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun 12 nci maddesi ..... fıkrası .... bendi hükümlerine göre;
Varsa Cezaya Esas Tohumluğun Parti Numarası	
Miktarı	
Ödenecek Yer	..... Mal / Muhasebe Müdürlüğü
Son Ödeme Tarihi	Tebliğ tarihinden itibaren 1(bir) ay içerisinde

KESİLEN PARA CEZASINA İTİRAZ EDİLMESİ HALİNDE

Kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç 7 (yedi) gün içinde, yetkili idare mahkemesine başvurulabilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz.

İtiraz Mercisi	..... İdare Mahkemesi
Son İtiraz Tarihi	Tebliğ tarihinden itibaren 7 (yedi) gün sonraki tarih

Yetkili idare mahkemesi tarafından aksi bir karar alınmadığı takdirde tahsil işlemleri 21.07.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde yerine getirilecektir.

Kararı Düzenleyenler:

Adı- Soyadı : Tohumluk Kontrolörü İmza:	Adı- Soyadı : Tohumluk Kontrolörü İmza:	Adı- Soyadı : Şube Müdürü İmza:
<p>Olurlarınıza Arz Ederim .... / .... / .....</p> <p>Adı - Soyadı İl Müdürü</p> <p style="text-align: center;">OLUR ...../...../..... Adı - Soyadı Vali İmza</p>		

T.C.

..... VALİLİĞİ
TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı :
Konu :

... / ... / ....

(İşyeri Adı ve Adresi)

Müdürlüğümüz kontrol ve denetim ekibince... / ... / ... tarihinde işyerinizde yapılan denetimde, 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun 12 nci maddesinin .... fıkrasına aykırı olarak faaliyet sürdürdüğünüz tespit edilmiştir. Bu nedenle tarafınıza Valilik Makamının .....tarihli Olur'u ile ..... TL idari para cezası verilmiştir.

5553 sayılı Kanunun 12 nci maddesi son fıkrasına göre idari para cezasını tebliğ tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde ..... İdare Mahkemesine itiraz edebilirsiniz. Bu itirazınız verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz.

İdari para cezasının indirimli olarak ödenebilmesi için ödemenin Kanun yoluna başvurmadan önce yapılması gerekmektedir. İdari para cezasını tebliğ tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde ödemeniz halinde 1/4 oranında peşin ödeme indiriminden yararlanabilirsiniz.

Ekonomik durumunuzun müsait olmaması ve idari para cezasının taksitle ödenmek istenmesi halinde Müdürlüğümüze başvurmanız gerekmektedir. Talebinizin uygun görülmesi halinde idari para cezasının ilk taksitinin tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ..... Müdürlüğüne ödenmesi koşuluyla, para cezası bir yılı aşmamak üzere dört eşit taksit halinde ödenebilmektedir. Taksitlendirmenin uygulandığı durumlarda peşin ödeme indiriminden yararlanılmayacaktır.

Ödeme yapıldıktan sonra ödenti makbuzunun mutlaka .....İl Tarım Müdürlüğümüze ibraz edilmesi gerekmektedir. Makbuzların ibraz edilmemesi durumunda ödeme yapılmamış sayılacaktır.

Tohumculuk Kanununa göre verilen ve süresinde ödenmeyen idari para cezalarının takip ve tahsilinde 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Cezaya esas olan tohumluk partisinin piyasadan toplatılması ile ilgili bütün sorumluluk tarafınıza ait olup, tohumlukların toplatılması işleminin bir ay içinde tamamlanması ve sonucu ile yetki almış olduğunuz İl Müdürlüğüne ve tohumlukları dağıtmış olduğunuz İl Müdürlüklerine tebliğden itibaren 2 (iki) ay içinde bilgi vermeniz gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

İl Müdürü

Eki: İdari Para Cezası Kararı (1 adet)

Örnek No: 41

Tebliğ Mazbatasının 1 inci sayfası

Muhatabın adı soyadı veya unvanı: .... Adresi:	Örnek No:3 – Tebligat Yönetmeliği m. 35
Tebliği isteyeninin adı soyadı veya ünvanı	Dosya No: ..... Barkod No:..... Adres:
Tebliğin Konusu:	Not: Bu kısma tebligatı çıkaran merciin adresi yazılır.

Tebliğ Mazbatasının 2 nci sayfası

TEBLİĞ MAZBATASI		
Tebliğ evrakı;		
1 – Adresinde veya	.....	muhatap.....
2 –	.....	sebebiyle muhatap yerine.....
3 – Tebliğ yapılması	.....	sebebiyle temin edilemediğinden .....
4 – Muhatabın muvakkaten	.....	tarafından bildirildiğinden gittiği.....
5 – (.....) mehil tayin edilip (ikinci defa) tebligat çıkarıldığından keyfiyet haber verilerek muhatap yerine	.....	.....
6 –	.....	tebellüğden imtina ettiğinden .....
7 – Adreste kimse bulunmaması üzerine.....	.....	.....
8 – Tebliğ yapılacak kimse.....	.....	.....
sebebiyle imtina ettiğinden.....	.....	.....
.....	.....	huzurunda .....
<u>Tebliğ Tarihi</u>	<u>Tebliğat yapılanın (imza veya parmak izi)</u>	<u>İmza</u>
Tebliğ Memurunun İmzası:		
Muhatap adresini değiştirmişse tebliğ memuru tarafından tespit edilen yeni adresi:		

Örnek No: 7 - Tebligat Yönetmeliği m. 73

Tebliğ Mazbatalı Zarf

Tebliği çıkaran

Merciin adı: .....

Dosya no: .....

Tebliğ daveti de kapsıyorsa, hazır bulunulması gereken:

Yer: .....

Tarih: .....

Gün: .....

Saat: .....

Bu zarf .....

ihtiva eder

İmza ve mühür

TAAHHÜTLÜ
No.

Adres:

.....

.....

.....

Ek - 8

T.C.
..... VALİLİĞİ
TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : ... / ... /....

Konu : Para Cezası

.....VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

...../.....

..... Vergi Numaralı ..... adresinde faaliyette bulunan .....'ne, 5553 sayılı Kanun'un 12 maddesinin ... fıkrası gereğince, .../..../20.. tarihli Valilik onayı ile .....TL idari para cezası kararı verilmiştir.

İdari para cezası kararının tebliğ tarihinden itibaren 1 (bir) aylık sürenin bitiminde cezanın Muhasebe Müdürlüğüne / Mal Müdürlüğüne yatırılmadığı anlaşıldığından söz konusu ceza kesinleşmiştir.

Sözü edilen işletmeye yazılan tebliğ yazısı, para cezası kararı ve denetim raporunun onaylı birer fotokopisi yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

İl Müdürü

EKLER:

Tebliğ Yazısı

Tebliğ Alındısı

1. Para Cezası Kararı
2. Denetim Raporu

TAAHHÜTNAME

.../.../20... tarihli dilekçe ile ..... İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne müracaat ederek ithalat izni talebinde bulunduğumuz meyve fidanları ile ilgili olarak; sunulan bilgi ve belgelerin içeriğinin doğruluğunu ve ithal edilen meyve fidanlarının yalnızca süs amaçlı olarak belirtilen peyzaj projesinde kullanılacağını ve satılmayacağını taahhüt eder, aksi halde doğabilecek her türlü hukuki ve cezai sorumluluklar ile, zararın doğduğu tarihten itibaren işleyecek gecikme zammı ile birlikte, gayrikabil-i rücu hiçbir itiraz beyan etmeden, ilk talepte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümleri çerçevesinde geri vermeyi kabul ederek meydana gelmesi muhtemel zararların tarafımızdan karşılanacağını kuruluşum adına kabul ve taahhüt ederim.

(Tarih)

Yetkili Adı Soyadı ve İmzası,

Unvanı, Firma Kaşesi

Piyasa denetimi kapsamında il bazlı numune sayısı tablosu

İl	Arpa	Ayçiçeği	Buğday	Çeltik	Mısır	Pamuk	Toplam
Adana	-	4	20	-	14	3	38
Adıyaman	5	-	9	-	1	1	15
Afyonkarahisar	10	-	18	-	1	-	29
Ağrı	4	-	11	-	-	-	15
Aksaray	7	1	9	-	2	-	19
Amasya	2	1	12	-	1	-	16
Ankara	18	4	49	-	1	-	72
Antalya	4	-	11	-	2	1	17
Ardahan	1	-	1	-	-	-	2
Artvin	-	-	-	-	-	-	-
Aydın	1	-	3	-	5	7	9
Balıkesir	1	1	14	2	4	-	22
Bartın	-	-	1	-	2	-	3
Batman	1	-	8	-	1	-	10
Bayburt	1	-	3	-	-	-	4
Bilecik	1	-	3	-	-	-	4
Bingöl	-	-	1	-	-	-	1
Bitlis	-	-	4	-	-	-	4
Bolu	1	-	5	-	-	-	6
Burdur	2	-	6	-	1	-	9
Bursa	1	1	8	-	5	-	15
Çanakkale	2	1	9	2	3	-	17
Çankırı	2	-	10	-	-	-	12
Çorum	5	2	24	1	-	-	32
Denizli	4	2	9	-	3	1	18
Diyarbakır	4	-	42	-	4	4	50
Düzce	-	-	-	-	1	-	1
Edirne	1	9	15	8	1	-	34
Elazığ	4	-	5	-	-	-	9
Erzincan	1	-	4	-	-	-	5
Erzurum	3	-	12	-	-	-	15
Eskişehir	8	1	20	-	1	-	30
Gaziantep	3	-	9	-	1	1	13
Giresun	1	-	1	-	-	-	2
Gümüşhane	1	-	2	-	-	-	3
Hakkari	-	-	1	-	-	-	1
Hatay	-	-	8	-	3	5	11
İğdır	1	-	2	-	1	-	4
Isparta	4	-	5	-	-	-	9
İstanbul	1	1	4	-	-	-	6
İzmir	1	-	4	-	9	3	14
Kahramanmaraş	3	1	15	-	5	-	24
Karabük	-	-	2	-	-	-	2
Karaman	5	1	11	-	3	-	20
Kars	4	-	6	-	-	-	10
Kastamonu	1	-	7	-	1	-	9
Kayseri	8	1	17	-	1	-	27
Kırıkkale	3	1	12	-	-	-	16
Kırklareli	-	7	13	-	2	-	22
Kırşehir	7	1	11	-	-	-	19
Kilis	1	-	3	-	1	-	5
Kocaeli	1	-	2	-	1	-	4
Konya	22	4	77	-	11	-	114
Kütahya	3	-	15	-	-	-	18
Malatya	3	-	6	-	-	-	9
Manisa	3	-	11	-	6	-	20

Mardin	2	-	21	-	10	1	33
Mersin	-	-	13	-	3	-	16
Muğla	1	-	4	-	2	-	7
Muş	1	-	13	-	-	-	14
Nevşehir	5	-	12	-	-	-	17
Niğde	2	-	7	-	-	-	9
Ordu	-	-	-	-	1	-	1
Osmaniye	-	-	6	-	5	-	11
Rize	-	-	-	-	-	-	-
Sakarya	-	-	2	-	7	-	9
Samsun	1	1	12	2	5	-	21
Siirt	-	-	4	-	-	-	4
Sinop	-	-	2	1	1	-	4
Sivas	6	-	32	-	-	-	38
Şanlıurfa	19	1	35	-	13	26	68
Şırnak	-	-	8	-	-	1	8
Tekirdağ	1	12	20	1	1	-	35
Tokat	2	1	14	-	1	-	18
Trabzon	-	-	-	-	1	-	1
Tunceli	1	-	1	-	-	-	2
Uşak	5	-	8	-	-	-	13
Van	1	-	9	-	-	-	10
Yalova	-	-	-	-	-	-	-
Yozgat	3	1	35	-	-	-	39
Zonguldak	-	-	1	-	1	-	2

Sebze türlerinde piyasa denetimi kapsamında il bazlı numune sayısı tablosu

İller	Biber	Domates	Hıyar	Karpuz	Kavun	Genel Toplam
Adana				1	3	4
Antalya	2	5	12	15	4	38
Balıkesir	13	6	2	1	10	32
Bursa	4	8	4		1	17
Konya	1	1	2		2	6
Mersin				1		1

SEBZE TOHUM ÜRETİM RAPOR FORMU

ÜRETİM YILI:

FİRMA ADI :

SIRA NO	PARTİ NUMARASI	TÜR ADI	ÇEŞİT ADI	TOPLAM PARTİ MİKTARI (KG)	ORİJİNİ (YERLİ/YABANCI)	ÜRETİLEN STANDART TOHUM MİKTARI (KG)		TOPLAM (KG)
						HİBRİT (A)	HİBRİT OLMAYAN (B)	A+B
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								